

Ruimtelijke onderbouwing

*Realisatie grondgebonden zonnepark aan de
Strootsweg te Overdinkel*

Ruimtelijke onderbouwing

Realisatie grondgebonden zonnepark aan de Strootsweg te Overdinkel

Datum: Januari 2017

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
Postbus 53
7470 AB GOOR
T 0547 26 35 15
F 0547 26 33 15
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

INHOUD

1	INLEIDING	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	7
1.3	Huidig planologisch regime	7
1.4	Leeswijzer	8
2	PLANBESCHRIJVING	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Beschrijving huidige situatie plangebied	9
2.3	Het voorgenomen plan	10
3	BELEIDSKADERS	15
3.1	Inleiding	15
3.2	Rijksbeleid	15
3.3	Provinciaal beleid	19
3.4	Gemeentelijk beleid	30
3.5	Conclusie	35
4	WAARDENTOETS	36
4.1	Inleiding	36
4.2	Natuurwaarden	36
4.3	Archeologische waarde	37
4.4	Cultuurhistorie	39
4.5	Water	39
4.6	Verkeer en parkeren	41
4.7	Conclusie	41
5	MILIEUASPECTEN	42
5.1	Inleiding	42
5.2	Bodem	42
5.3	Geluid	42
5.4	Luchtkwaliteit	43
5.5	Externe veiligheid	43
5.6	Bedrijven en milieuzonering	45
5.7	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	45
5.8	Leidingen	46
5.9	Lichtreflectie	46
5.10	Electromagnetische straling	47
5.11	Conclusie	47
6	UITVOERBAARHEID	48
6.1	Inleiding	48
6.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	48

6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	48
6.4	Economische uitvoerbaarheid	49
6.5	Conclusie	49

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De Nederlandse overheid heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. In het Energieakkoord is afgesproken dat het aandeel hernieuwbare energieopwekking in 2020 14% moet zijn, en in 2023 16%. Ook de provincie Overijssel wil in 2020 het doel bereiken om 20% nieuwe energie uit biomassa, bodem, wind en zon te halen. Daarom biedt de provincie de mogelijkheid om in het buitengebied tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft. Ook de gemeente Losser stimuleert de opwekking van duurzame energie, onder andere via het Energieloket.

PowerField heeft nu het initiatief genomen om een grondgebonden zonnepark te realiseren aan de Strootsweg te Overdinkel, in de gemeente Losser. PowerField is gevestigd in Dokkum en realiseert nationaal (en ook internationaal) grondgebonden zonneparken. In deze zonneparken wordt duurzame elektriciteit opgewekt, waarmee wordt bijgedragen aan het behalen van de overheidsdoelstellingen op dit gebied.

Het plangebied voor het zonnepark is gelegen in het buitengebied, aan de Strootsweg, tussen de kernen Losser en Overdinkel. Het plangebied is 25 hectare groot en bestaat uit gronden die momenteel agrarisch worden gebruikt. Het plangebied maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan 'Buitengebied' (vastgesteld op 19 maart 2013) van de gemeente Losser (en het bestemmingsplan 'Buitengebied Veegplan 2013', en het bestemmingsplan 'Buitengebied Veegplan 2015' zijn van toepassing). De voorgenomen ontwikkeling past niet binnen het geldende bestemmingsplan. Hiertoe wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van de bestemmingsplannen, met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, sub 3° Wabo. De aanvraag gaat daartoe vergezeld van de voorliggende ruimtelijke onderbouwing.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

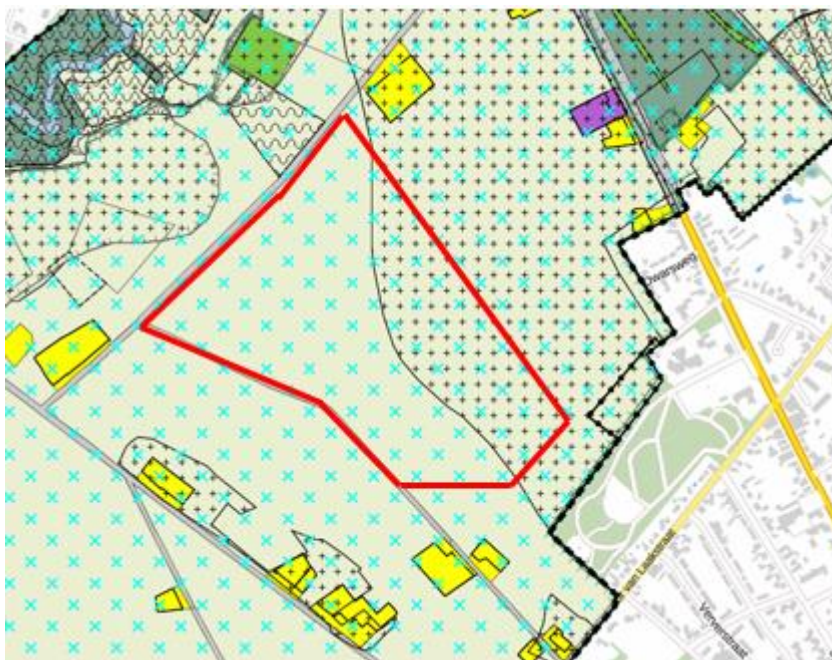
Het plangebied waarbinnen de zonnepanelen worden gesitueerd is circa 25 hectare groot, en gelegen tussen de kernen Losser en Overdinkel (zie figuur 1 voor een weergave van het plangebied).

Figuur 1: Ligging en begrenzing plangebied (Bron: Google Earth)

1.3 Huidig planologisch regime

Het plangebied maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan Buitengebied (vastgesteld op 19 maart 2013) van de gemeente Losser (en het bestemmingsplan Buitengebied Veegplan 2013, en het bestemmingsplan Buitengebied Veegplan 2015 zijn van toepassing). De gronden ten behoeve van het zonnepark hebben de enkelbestemming 'Agrarisch – 1'. Het noordoostelijke deel van het plangebied heeft daarnaast de dubbelbestemming 'Waarde Archeologie 2'. Tot slot geldt voor het gehele plangebied de gebiedsaanduiding 'reconstructiewetzone – verwevingsgebied'. (zie figuur 2).

Figuur 2: Weergave plangebied op verbeelding bestemmingsplan 'Buitengebied'

De voorgenomen realisatie van een zonnepark past niet binnen de geldende bestemming.

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2

PLANBESCHRIJVING

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de geschiedenis van het plangebied en de directe omgeving, wordt de huidige situatie weergegeven en wordt ingegaan op de voorgenomen ontwikkeling.

2.2 Beschrijving huidige situatie plangebied

2.2.1 Ligging plangebied in de omgeving

In figuur 1 is het plangebied voor het zonnepark weergegeven. Het plangebied ligt tussen de kernen Losser en Overdinkel, in het buitengebied. Het plangebied ligt daarbij wel relatief dichtbij de kern Overdinkel (op ruim 200 meter). In de directe omgeving van het plangebied zijn enkele agrarische percelen en enkele burgerwoningen gesitueerd. Aan de noordkant ligt het bestemmingsvlak voor een burgerwoning op circa 40 meter, en staat de aanwezige woning zelf circa 120 meter van de grens van het zonnepark. Tussen dit woonerf en het zonnepark is reeds een dichte groensingel aanwezig. Aan de zuidkant van het plangebied liggen ook enkele woningen relatief dichtbij het zonnepark. Het bestemmingsvlak van de dichtsbijgelegen woning ligt hier op ruim 100 meter afstand.

2.2.2 Huidig gebruik gronden in plangebied

De percelen die deel uitmaken van het plangebied zijn momenteel agrarisch in gebruik. Het plangebied wordt doorsneden door een watergang. Er is geen beplanting aanwezig. De totale oppervlakte van het plangebied betreft circa 25 hectare. In de tabel hierna zijn de kadastrale adressen met bijbehorende oppervlaktes weergegeven.

Kadastraal	Oppervlak (Ha)
Losser Q 732	12,56
Losser Q 734	0,99
Losser Q 737	0,50
Losser Q 738	3,59
Losser Q 733	7,97

2.2.3 Huidig landschap

Het plangebied aan de Strootsweg is gelegen in een open jong ontginningslandschap. Tot de ontginning van het gebied bestond deze uit woeste, natte heidegronden met her en der, voornamelijk langs de Dinkel en de Rührenbergerbeek, landbouwenclaves. Het dorp Overdinkel is in het begin van de vorige eeuw als ontginningskolonie ontstaan. Met de ontginning is het zeer open landschap iets beslotener geraakt door de komst van erven en af en toe een singel en een laan. Het plangebied en de directe omgeving kent nog steeds een open karakter. Het maaiveld kent een lichte glooiing, waar oostelijk in het projectgebied enkele dekzandkopjes zichtbaar zijn.

2.3 Het voorgenoemen plan

In deze paragraaf wordt het plan voor het grondgebonden zonnepark uiteengezet. Ten behoeve van het plan is ook een inrichtingsplan opgesteld. Deze is separaat bijgevoegd.

2.3.1 Initiatief voor een zonnepark in de gemeente Losser

PowerField heeft het initiatief genomen om in de gemeente Losser een zonnepark te realiseren. In dit zonnepark wordt duurzame elektriciteit opgewekt, waarmee wordt bijgedragen aan het behalen van de overheidsdoelstellingen op dit gebied.

Het realiseren van zonneparken is noodzakelijk om de genoemde overheidsdoelstellingen te behalen. Het alleen toestaan van zonnepanelen op daken is niet voldoende. Er zijn diverse redenen waarom daken niet geschikt zijn. Ook zijn er nog vele ogenschijnlijk geschikte daken die uiteindelijk toch niet geschikt blijken te zijn. Dit zijn bijvoorbeeld esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten daken, constructietechnische bezwaren, te klein dakoppervlak en hinderlijke schaduw.

2.3.2 De locatiekeuze voor Zonnepark Losser

De beoogde locatie is zorgvuldig geselecteerd. Een zonnepark met een dergelijke omvang is niet te realiseren op gronden binnen de kernen van de gemeente Losser. Er zijn geen gronden met een dergelijke omvang binnen de kernen beschikbaar, waarbij de realisatie ook financieel uitvoerbaar is. Over het algemeen is er reeds bebouwing (of zijn andere functies) aanwezig, of is de betreffende grond voorzien voor andere functies.

PowerField heeft daartoe gezocht naar gronden die dichtbij één of meerdere woonkernen liggen, waarbij de realisatie financieel uitvoerbaar is en een zonnepark goed inpasbaar is (ruimtelijk en landschappelijk). Hierbij is het voorliggende plangebied naar voren gekomen. Financieel is het bijvoorbeeld essentieel dat het zonnepark binnen een relatief korte afstand wordt aangesloten op het elektriciteitsnet. Hier kan deze aansluiting op het elektriciteitsnet op circa 1.800 meter afstand van het plangebied. Ook is het bijvoorbeeld van belang dat er weinig tot geen schaduw is, zoals in het voorliggende plangebied. Dit is op veel locaties in de gemeente Losser anders (veel opgaande groenstructuren). Daarnaast betreft het plangebied geen natuurgebied en ligt het ook niet in de directe nabijheid van een natuurgebied. Op de gekozen locatie is het park tot slot ook goed te bereiken en kan het zicht voor omwonenden op de zonnepanelen goed worden voorkomen door landschappelijke maatregelen te nemen.

De locatie van de voormalige vuilstort aan de Tiekerveenweg, ten zuidwesten van de kern Overdinkel, is ook in beeld geweest. De vuilstort is jaren geleden definitief gesaneerd en ingericht

met bosplantsoen en inmiddels uitgegroeid tot bos dat onder de werking van de Boswet valt. Bij kap moet er elders bos worden herplant (op cultuurgrond). Bovendien is op dit moment niet bekend welke veiligheids- en gezondheidsrisico's er kleven aan gebruiksveranderingen van de vuilstort zelf, die een bruto oppervlakte heeft van ruim 4 hectare.

Tot slot is het van belang dat, om aan de overheidsdoelstellingen te kunnen voldoen, er niet maar één zonnepark van deze omvang noodzakelijk is (zie de ontwerp Omgevingsvisie Overijssel). Er zijn echter weinig geschikte plekken voorradig die beschikbaar zijn en voldoen aan alle voorwaarden om een zonnepark te kunnen realiseren.

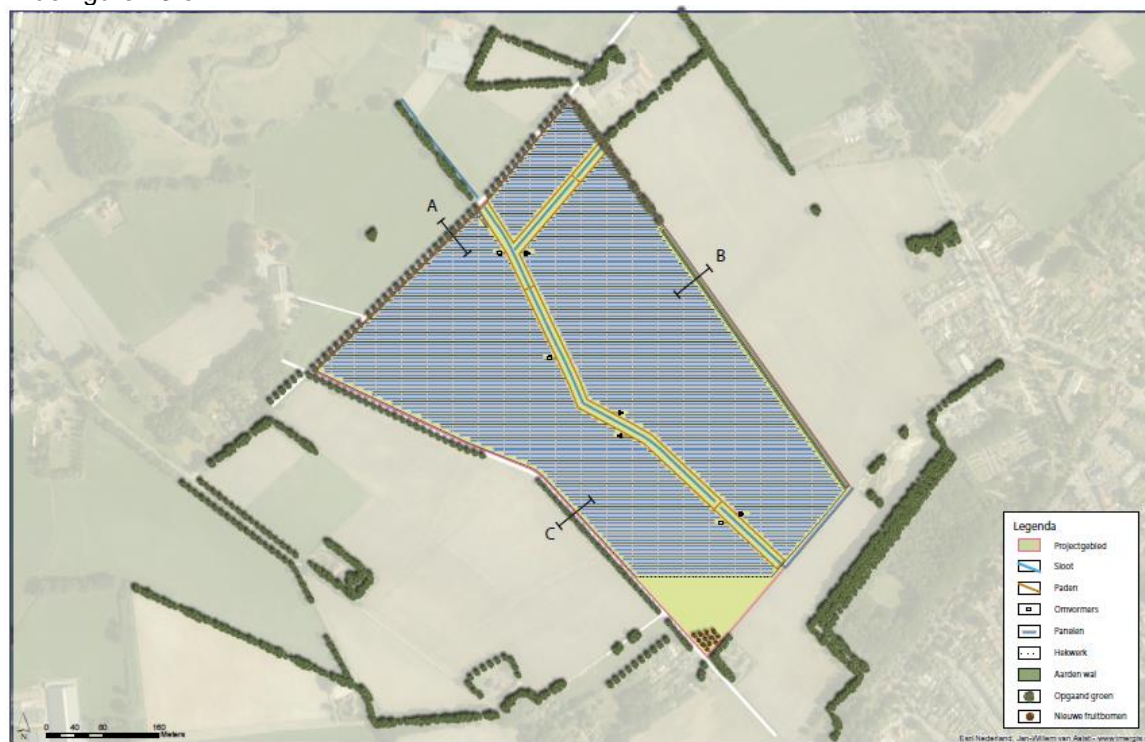
2.3.3 Technische gegevens zonnepark

In het zonnepark worden circa 69.000 panelen geplaatst. Een dergelijk zonnepark op deze locatie kan op jaarbasis 15.800 MWh aan stroom produceren. Ter indicatie, dit staat gelijk aan het verbruik van 4.500 gemiddelde Nederlandse huishoudens (verbruik per jaar 3.500 kWh). Daarnaast zorgt het zonnepark voor een vermeden CO₂-uitstoot van bijna 8600 ton per jaar. Voor dit park is gekozen voor een zuid-opstelling. Deze opstelling levert het hoogste rendement op.

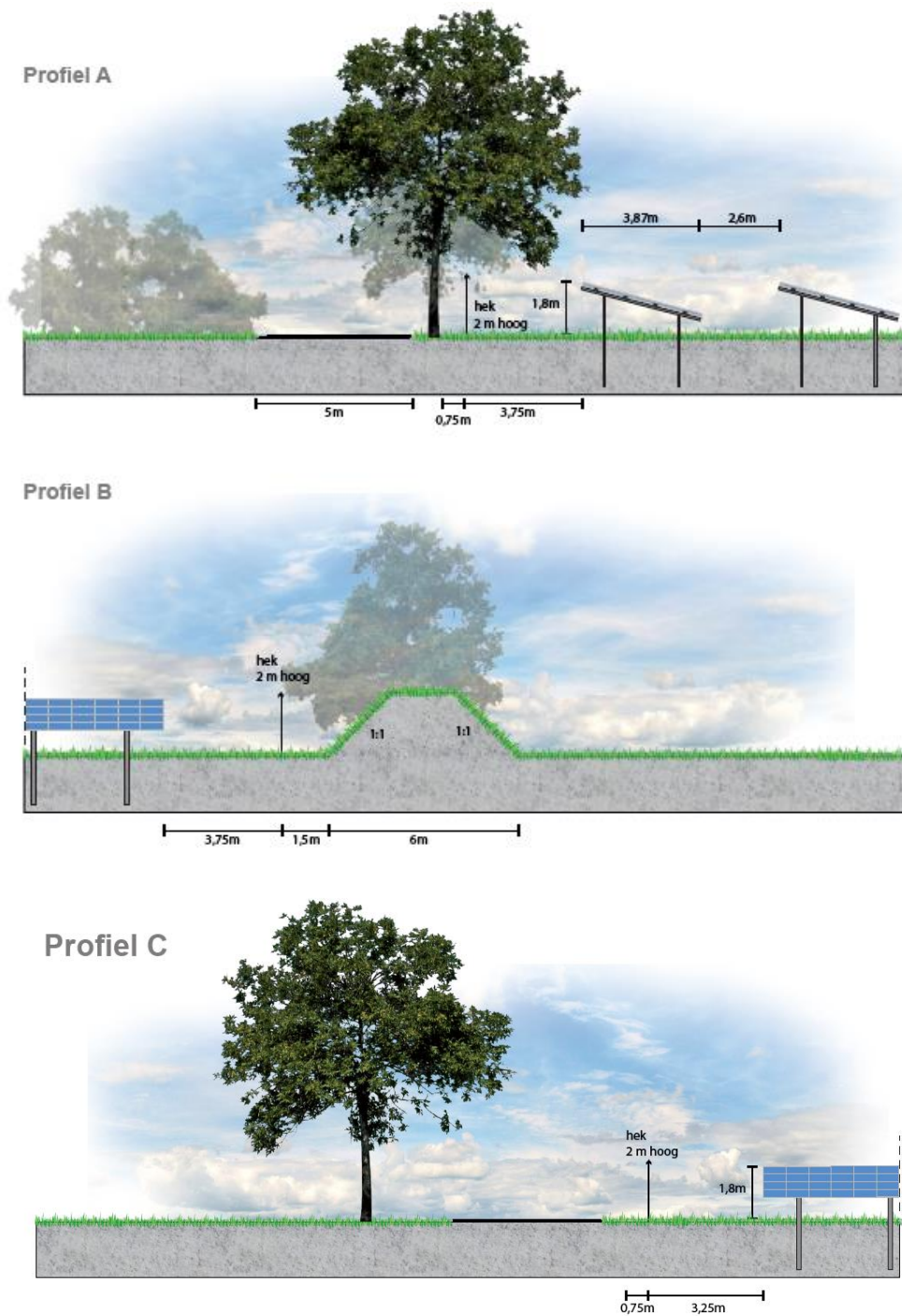
De panelen krijgen een maximale hoogte van 1,8 meter. En worden uitgevoerd in de kleur blauw-zwart met een aluminium rand. De panelen zullen worden geplaatst onder een hoek van 25° - 30°. De kabels komen op een diepte van circa 40 centimeter. Daarnaast worden er omvormers geplaatst.

2.3.4 Inrichtingsplan Zonnepark Losser

Ten behoeve van een zorgvuldige inpassing is een inrichtingsplan opgesteld. Deze is separaat bijgevoegd. Een weergave van het inrichtingsplan en bijbehorende dwarsprofielen is opgenomen in de figuren 3 en 4.

Figuur 3: Weergaven inrichtingsplan

Figuur 4: Weergaven dwarsprofielen inrichtingsplan

De geplande zonnepanelen hebben een maximale hoogte van 1,8 meter boven het maaiveld. Op enige afstand van het zonnepark gezien, zal het landschap blijvend haar open karakter behouden. Voor directe omwonenden kan het zicht op het zonnepark als storend worden ervaren. Om deze omwonenden tegemoet te komen wordt middels diverse maatregelen het zicht op deze panelen ontnomen. Het is wenselijk de waarde van het karakteristieke open landschap te behouden.

Langs de oostelijke perceelgrens van het plangebied wordt een twee meter hoge aarden wal gerealiseerd. Deze ontnemt het zicht op het zonnepark voor de bewoners aan de N734.

Ten zuiden van het plangebied vormen langs de Lakerinksweg een aantal erven tezamen een enclave in het open gebied. Door diens ligging direct aan het plangebied is gekozen een buffer te creëren van 118 meter tussen deze enclave en de panelen. In de 'overhoek' die ontstaat kan de groenmassa rond de enclave worden aangevuld met een boomgaard in het weiland. Deze zal het zicht voor de bewoners op het zonnepark gedeeltelijk ontnemen zonder de openheid van het landschap te verstoren.

Binnenin het park worden enkele onverharde paden aangelegd ten behoeve van beheer en onderhoud. Deze worden direct langs de bestaande (en te behouden) watergangen aangelegd. Langs deze centrale as worden tevens de omvormers (in containers, zie figuur 5) geplaatst.

Figuur 5: Omvormer in container

Het park wordt aan de noordzijde, ter hoogte waar de watergang het projectgebied binnenkomt, ontsloten. Hier komt een afgesloten hek. Bij deze entree van het park worden vier parkeerplaatsen gerealiseerd. Daarnaast komt er een transformatorstation. Vanuit landschappelijk oogpunt is ervoor gekozen de omvormers en het transformatorstation langs deze centrale as te plaatsen. Enerzijds vormen zij daarbij een repeterend patroon, anderzijds wordt voorkomen dat deze zich aan de randen van het zonnepark en daarmee in het zicht bevinden. Vanaf het transformatorstation wordt opgewekte stroom middels een ondergrondse kabel, via het pad aan de noordzijde, aangesloten op de netaansluiting en westen van het gebied.

Het zonnepark dient, verzekeringstechnisch, te worden omsloten met een hekwerk. Door te kiezen voor een grofmazig hekwerk ontstaat een transparant beeld. Hierdoor blijft het open beeld behouden en is het hekwerk vrijwel niet zichtbaar vanaf grotere afstand.

2.3.5 Bouw

De bouw van het project zal waar mogelijk gedaan worden met lokale partijen. De start van de bouw is afhankelijk van de vergunningen. Het leggen van de panelen en plaatsen van de omvormers zal enkele maanden in beslag nemen. Om het park aan te sluiten op het net zal Enexis de nodige aanpassingen moeten doen. Deze werkzaamheden kunnen 0,5 á 1 jaar in beslag nemen.

2.3.6 Operationeel

Zodra het zonnepark gerealiseerd is zal het beheerd gaan worden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het onderhoud van de systemen, maar ook het monitoren van het zonnepark en diverse administratieve werkzaamheden. Het terrein wordt onderhouden door schapen te laten grazen tussen de panelen.

2.3.7 Looptijd

De looptijd van het zonnepark betreft 25 jaar. Aan het einde van de looptijd wordt de grond weer opgeleverd zoals hij in gebruik wordt verkregen.

2.3.8 Financiering

De ontwikkeling van zonneparken doet PowerField voor eigen rekening en risico. PowerField werkt samen met nationale en internationale investeerders om de financiering van haar projecten rond te krijgen. Deze zullen, samen met PowerField, zorg dragen voor het benodigde eigen vermogen. Daarnaast zal er vreemd vermogen aangewend worden bij banken. Hierbij kan het gaan om de Triodis Bank en de ASN bank, maar ook een grootbank als ING of Rabobank. Deze banken stellen zich de laatste tijd steeds meer ten doel om in duurzaamheid en duurzame energie te investeren. De gunstige rentetarieven die momenteel gelden vergroten de haalbaarheid van grondgebonden zonneparken. Tot slot wordt SDE+ subsidie aangevraagd die voor dit type projecten is bedoeld. Met het voorliggende project is een investering van circa € 18 miljoen gemoeid.

2.3.9 Lokale participatie

Ten behoeve van het draagvlak en betrokkenheid biedt PowerField aan de omwonenden de mogelijkheid om te investeren in het zonnepark. Dit tegen een gunstig rentetarief. Hierbij geldt wel dat investeerders 15 jaar niet bij hun geld kunnen. Daarom biedt PowerField lokale partijen wel de mogelijkheid tot participatie, maar is dit niet noodzakelijk voor de exploitatie.

Er kan een deel van het zonnepark worden ingezet voor de 'postcoderoosregeling'. Met deze regeling kunnen mensen een energiebelastingkorting voor lokaal en duurzaam opgewekte elektriciteit krijgen.

3

BELEIDSKADERS

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, daarbij is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. De tijdshorizon is gesteld omdat in de loop van de tijd nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen vragen om bijstelling van de rijksdoelen. Voor de ambities zijn rijksinvesteringen slechts één van de instrumenten die worden ingezet. Kennis, bestuurlijke afspraken en kaders kunnen ook worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Relevant voor het voorliggende plan is dat de vraag naar elektriciteit zal blijven groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie zal voldoende ruimte gereserveerd moeten worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (zoals zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze hebben relatief veel ruimte nodig. In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie vergevorderd is. Het onderhavige plan volgt daarmee de lijn van de SVIR en maakt daarnaast geen inbreuk op de overige nationale belangen.

3.2.2 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op het voorliggende plan. Wel is de term 'Ecologische Hoofdstructuur gewijzigd in 'Natuurnetwerk Nederland' ('NNN'). Het voorgenomen plan past binnen het Barro en het Bro. Wel is de ladder voor duurzame verstedelijking van toepassing.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) opgenomen, door middel van de artikelen 1.1.1. en 3.1.6. Er is niet expliciet opgenomen dat de ontwikkeling van een zonnepark van 25 hectare een stedelijke ontwikkeling (zie de onderstaande begripsomschrijving uit artikel 1.1.1.) betreft. Gezien de grote omvang van het Zonnepark Overdinkel is hier als uitgangspunt genomen dat de voorliggende ontwikkeling een stedelijke ontwikkeling betreft die wordt gerealiseerd buiten bestaand stedelijk gebied.

Artikel 1.1.1. definieert relevante begrippen. Daaraan is in het eerste lid een omschrijving toegevoegd van:

- bestaand stedelijk gebied: bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur;

Het plangebied van zonnepark ligt in het landelijk gebied, maar wel tussen de kernen Losser en Overdinkel. De kern Overdinkel ligt op ruim 200 meter. In de Omgevingsvisie van de provincie Overijssel is het voorliggende plangebied dan ook aangeduid met het ontwikkelingsperspectief 'Buitengebied accent veelzijdige gebruiksruimte, mixlandschap'.

- stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

Hoewel een zonnepark niet expliciet wordt genoemd, kan geconcludeerd worden dat een zonnepark van 25 hectare een stedelijke ontwikkeling betreft. Een zonnepark met deze voorliggende omvang heeft namelijk de kenmerken van een stedelijke ontwikkeling.

Artikel 3.1.6 is uitgebreid met lid 2 die de werking van de ladder uitlegt. De tekst van de lid 2 luidt:

- *lid 2: de toelichting bij een bestemmingsplan (of ruimtelijke onderbouwing) dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, voldoet aan de volgende voorwaarden:*
 - a. er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;*
 - b. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;*
 - c. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.*

Figuur 6: Weergave Ladder voor duurzame verstedelijking

Beschrijving actuele behoefte (Lid 2, a):

Er bestaat een landelijke, provinciale en regionale behoefte om duurzaam energie op te wekken. Met het Zonnepark Overdinkel kan op jaarbasis 15.800 MWh aan stroom worden geproduceerd. Ter indicatie: dit staat gelijk aan het verbruik van 4.500 gemiddelde Nederlandse huishoudens

(verbruik per jaar 3.500 kWh). Ter illustratie: in de gemeente Losser wonen 22.000 inwoners. Met een gemiddeld aantal personen van 2,2 per huishouden, betekent dit ongeveer 10.000 huishoudens. Het zonnepark draagt daarbij aan de regionale behoefte en voorziet voor bijna de helft van het aantal huishoudens in de gemeente Losser in duurzame energie. De ontwikkeling van het zonnepark draagt dan ook bij aan de realisatie van de overheidsdoelen (zie o.a. paragraaf 2.4.1 van deze ruimtelijke onderbouwing). Door de ligging van het zonnepark tussen de kernen Losser en Overdinkel, is het mogelijk om ook zichtbaar bij te dragen aan een duurzame uitstraling van de gemeente als totaal.

Bovendien blijkt de ontwikkeling van zonnepanelen op daken zeer moeizaam tot stand te komen. Dit komt onder andere doordat niet iedereen de mogelijkheid heeft om op het eigen dak zelf in eigen duurzame elektriciteitsopwekking te voorzien. Er zijn diverse redenen waarom daken niet geschikt zijn en ook nog vele ogenschijnlijk geschikte daken toch niet geschikt blijken te zijn. Dit zijn bijvoorbeeld esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten daken, constructietechnisch bezwaren, te klein dakoppervlak, hinderlijke schaduw, en netwerkaansluiting-beperkingen.

Mogelijkheden herstructurering, transformatie of anderszins (Lid 2, b)

Zonnepanelen kunnen op daken gelegd worden, maar niet elk dak is geschikt hiervoor. Om voldoende zonne-energie op te kunnen wekken om te kunnen voldoen aan de ambities die zijn verwoord in overheidsbeleid, zijn daartoe ook zonneparken noodzakelijk. De ontwikkeling van zonneparken kan een ruimtelijke impact hebben. Om ook aan te sluiten bij het provinciale afwegingskader (ontwerp Omgevingsvisie en –verordening) is het in eerste instantie gewenst zonneparken te realiseren in of aansluitend aan bestaand stedelijk gebied.

Voor een economisch rendabel zonnepark dat substantieel bijdraagt aan de duurzaamheidsopgave is een grote oppervlakte nodig die effectief gebruikt kan worden. Een zonnepark met een dergelijke omvang is niet te realiseren op gronden binnen de kernen van de gemeente Losser. Er zijn geen gronden met een dergelijke omvang binnen de kernen beschikbaar, waarbij de realisatie ook financieel uitvoerbaar is. Over het algemeen is er reeds bebouwing aanwezig of is de betreffende grond voorzien voor andere functies. De initiatiefnemer van het voorliggende project heeft daartoe gezocht naar gronden die dichtbij één of meerdere woonkernen liggen, waarbij de realisatie financieel uitvoerbaar is en een zonnepark goed inpasbaar is (ruimtelijk en landschappelijk). Hierbij is het voorliggende plangebied naar voren gekomen welke beschikbaar is en welke grenst aan de kern Overdinkel. De afstand tot de daadwerkelijke bebouwing in de kern betreft maar ruim 200 meter.

De locatie voldoet ook aan andere randvoorwaarden. Zo is het financieel bijvoorbeeld essentieel dat het zonnepark binnen een relatief korte afstand wordt aangesloten op het elektriciteitsnet. Op de voorliggende locatie kan dit op circa 1.800 meter afstand van het plangebied. Ook is het bijvoorbeeld van belang dat er weinig tot geen schaduw is, zoals in het voorliggende plangebied. Op de gekozen locatie is het park tot slot ook goed te bereiken en kan het zicht voor omwonenden op de zonnepanelen goed worden voorkomen door landschappelijke maatregelen te nemen.

Het zonnepark wordt aangelegd voor de duur van 25 jaar, en wordt planologisch mogelijk gemaakt met een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan. De agrarische bestemming blijft daarnaast behouden en het zonnepark wordt ook beheerd door schapen (agrarisch

medegebruik). Aan het einde van de looptijd wordt de grond weer opgeleverd zoals hij in gebruik wordt verkregen.

Passendheid ontsluiting (Lid 2, c)

Het zonnepark vraagt niet om een multimodaal ontsloten terrein. Het zonnepark moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de ontsluiting, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonnepark is niet openbaar toegankelijk.

Het Zonnepark Overdinkel kan op een veilige manier (zonder overlast voor omwonenden) worden ontsloten. Er wordt aangesloten op de reeds aanwezige infrastructuur. Het betreft een kleinschalige rechtstreekse, overzichtelijke, ontsluiting op het wegenstelsel (Strootsweg), die past bij de schaal van de ontwikkeling.

Bij de totstandkoming van het plan voor het zonnepark is naar voren gekomen dat er geen draagvlak is voor nieuwe wandel- en/of fietspaden in en om het plangebied. Deze zijn dan ook niet opgenomen in het plan.

3.2.3 Energieakkoord voor duurzame groei

In het Energieakkoord voor duurzame groei is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor de korte en middellange termijn. Eén van de te realiseren doelen is een toename van hernieuwbare energieopwekking naar 14% in 2020. De ontwikkeling van dit plan levert een bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 14% duurzaam opgewekte energie in 2020.

3.2.4 Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonneparken kan SDE+ subsidie worden aangevraagd. Het Rijk heeft in 2017 het budget van SDE+ verhoogd naar 12 miljard euro (in 2016 was dit 8 miljard en in 2015 was dit 3,5 miljard).

3.2.5 Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskaders benoemd in de SVIR, Barro, de Bro. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan. Daarnaast draagt het plan bij aan het behalen van de vastgelegde doelstellingen in het Energieakkoord voor duurzame groei.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Doelstellingen provincie met betrekking tot duurzame energie

De provincie Overijssel heeft in de ontwerp Omgevingsvisie (2016) geformuleerd dat in 2023 20% van de energiebehoefte uit hernieuwbare bronnen moet bestaan. De ambitie voor 2030 ligt op 30%. De provincie stimuleert hiertoe initiatieven voor de opwekking van hernieuwbare energie. Om het opwekken en gebruik van zonne-energie te stimuleren stelt de provincie (via het Programma Nieuwe Energie Overijssel en het Energiefonds Overijssel) ook subsidies en fondsen beschikbaar.

Het opwekken van hernieuwbare elektriciteit gebeurt voornamelijk uit zonne- en windenergie. In het provinciale beleid is geen vaste energiemix (hoeveelheid zonne- en windenergie) bepaald waarmee in 2023 20% hernieuwbare energie wordt opgewekt. Met betrekking tot zonne-energie ziet de provincie met name mogelijkheden voor bestaand bebouwd gebied (op daken, bedrijventerreinen, braakliggende gronden, dan wel in de groene omgeving op bestaande bouwvlakken). Nu is al te voorzien dat daarmee op korte termijn – gelet op technische en fiscale beperkingen – slechts in een deel van de opgave voor zonne-energie kan worden voorzien. Daarom biedt de provincie de mogelijkheid om in de groene omgeving tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft.

3.3.2 Omgevingsvisie en –verordening en Programma Nieuwe Energie Overijssel

De Omgevingsvisie Overijssel betreft een integrale visie. Het plan is op 1 juli 2009 vastgesteld door Provinciale Staten en op 1 september 2009 in werking getreden. Op 3 juli 2013 heeft Provinciale Staten een actualisatie van de op 1 september 2009 in werking getreden Omgevingsvisie vastgesteld. De provincie Overijssel heeft als ambitie om duurzame energieopwekking te bevorderen. In totaal wil de provincie in 2020 het doel bereiken om 20% Nieuwe Energie uit biomassa, bodem, wind en zon te halen. Daarnaast wordt een reductie van 30% van de CO₂-uitstoot ten opzicht van 1990 nagestreefd. De hoofdlijn van het beleid richt zich op vergisting van biomassa bij de bron, het tot 2020 installeren van ten minste 80 MW vermogen aan windenergie en de bevordering van de benutting van bodemenergie (KWO-systemen en geothermie). Specifiek voor zonne-energie is het doel om in 2020 0,5 PJ (petajoule) primaire energie op te wekken met behulp van zonnepanelen, zonnecollectoren, zonneboilers, passiefhuizen en zonnewoningen. Vanwege de verwachte daling in kosten, lijkt grootschalige toepassing van energie rendabel mogelijk te zijn. Hiertoe richt de provincie zich op het opdoen van ervaring middels praktijkproeven waarbij asbestdaken worden vervangen. Daarnaast ziet de provincie goede innovatieve mogelijkheden voor toepassing van zonnepanelen op agrarische bestemmingen rekening houdend met gebiedskenmerken. Om het opwekken en gebruik van zonne-energie te stimuleren stelt de provincie (via o.a. het Energiefonds Overijssel) leningen, participaties, subsidies en fondsen beschikbaar.

3.3.3 Ontwerp Omgevingsvisie en –verordening 2016

De provincie Overijssel heeft vanaf 29 september 2016 de ontwerp Omgevingsvisie en –verordening voor zes weken ter inzage gelegd. De provincie geeft aan dat installaties voor de opwekking van zonne-energie onmisbaar zijn voor de provinciale doelstelling voor de toepassing van hernieuwbare energie. Uit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik wil de provincie zonnepanelen en andere vormen van opwekking van zonne-energie zoveel mogelijk combineren met andere functies, bij voorkeur bebouwing. Daarom dienen zonnepanelen in principe geplaatst te worden in bestaand bebouwd gebied, op daken of bijvoorbeeld op braakliggende gronden en op bedrijventerreinen. Tevens kunnen zonnepanelen geplaatst worden op bestaande bouwvlakken in de groene omgeving.

Nu is al te voorzien dat daarmee op korte termijn – gelet op technische en fiscale beperkingen – slechts in een deel van de opgave voor zonne-energie kan worden voorzien. Daarom biedt de provincie de mogelijkheid om in de groene omgeving tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode

van 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft. Dit is vastgelegd in artikel 2.1.8.2 van de ontwerp Omgevingsverordening.

Gelet op de impact die (ook tijdelijke) veldopstellingen van zonnepanelen kunnen hebben op hun omgeving, zal niet alleen de maatschappelijke meerwaarde van het initiatief moeten worden aangetoond, maar zal er doorgaans ook compensatie moeten plaatsvinden door extra te investeren in de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving. Het verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden moeten in voldoende mate worden gecompenseerd door investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving. Betreffende de maatschappelijke meerwaarde hecht de provincie aan participatiemogelijkheden voor omwonenden.

Met betrekking tot de inrichting van het Zonnepark Overdinkel is het van belang dat, gezien de openheid in het gebied, de zonnepanelen een relatief beperkte hoogte hebben van maximaal 1,8 meter boven het maaiveld. Hierdoor behoud het landschap (vanaf een afstand) haar open karakter. Daarnaast worden diverse extra maatregelen genomen om het zicht op zonnepanelen te ontnemen, waarbij de waarde van het karakteristieke open landschap zoveel mogelijk wordt behouden. Langs de oostelijke perceelgrens van het plangebied wordt een twee meter hoge aarden wal gerealiseerd. Deze ontnemt het zicht op het zonnepark voor de bewoners aan de N734. Ten zuiden van het plangebied vormen langs de Lakerinksweg een aantal erven tezamen een enclave in het open gebied. Door diens ligging direct aan het plangebied is gekozen een buffer te creëren van 118 meter tussen deze enclave en de panelen. In de 'overhoek' die ontstaat kan de groenmassa rond de enclave worden aangevuld met een boomgaard in het weiland. Deze zal het zicht voor de bewoners op het zonnepark gedeeltelijk ontnemen zonder de openheid van het landschap te verstoren. Het open veld waarop de boomgaard staat, kan door omwonenden worden gebruikt.

Daarnaast schenkt PowerField, als extra kwaliteitsimpuls, jaarlijks een bedrag van € 10.000 aan de dorpsraad Overdinkel. De dorpsraad kan samen met inwoners van Overdinkel besluiten hoe dit bedrag jaarlijks ten goede komt van de lokale gemeenschap.

Met betrekking tot draagvlak en betrokkenheid biedt PowerField aan de omwonenden de mogelijkheid om te investeren in het zonnepark. Dit tegen een gunstig rentetarief. Hierbij geldt wel dat investeerders 15 jaar niet bij hun geld kunnen. In de praktijk blijkt dat de financiële ruimte om te investeren slechts is weggelegd voor een klein deel van de omwonenden. Daarom biedt PowerField lokale partijen wel de mogelijkheid tot participatie, maar is dit niet noodzakelijk voor de exploitatie.

Er kan een deel van het zonnepark worden ingezet voor de 'postcoderoosregeling'. Met deze regeling kunnen mensen een energiebelastingkorting voor lokaal en duurzaam opgewekte elektriciteit krijgen.

3.3.4 Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving

Door de Omgevingsvisie is het eerdere detailkader, zoals onder andere 'Rood voor Rood', 'Rood voor Groen' en 'Nieuwe landgoederen', vervallen en is er een nieuw document opgesteld: de 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving' (KGO). KGO is vastgelegd in de provinciale verordening (artikel 2.1.6).

Toepassing Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving

Conform de KGO-regeling is het noodzakelijk (in ieder geval bij grootschalige uitbreidingen en nieuwe functies), dat wordt aangetoond dat het verlies aan ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van de

ruimtelijke kwaliteit in de omgeving. Bij elke ontwikkeling hoort minimaal een basisinspanning te worden geleverd in de vorm van een goede ruimtelijke inpassing, zoals situering van gebouwen en erfbeplanting. Voor het bepalen van de hoogte van aanvullende kwaliteitsprestaties wordt het plan getoetst aan de hand van de volgende drie variabelen:

Gebiedseigenheid van de ontwikkeling

Van oorsprong betreft een zonnepanelenveld op deze plek geen gebiedseigen functie (van oorsprong). Het zonnepanelenveld wordt gesitueerd op bestaande agrarische percelen. Het gebied ligt wel dichtbij de kern Overdinkel en het gebied is in het provinciale beleid aangewezen als 'mixlandschap' (ontwikkelingsperspectief) en in het gemeentelijke beleid (concept Structuurvisie) als 'verwevingslandschap'. In deze gebieden is ruimte voor een mix van verschillende functies, mits deze de bestaande functies niet beperken. Daar is hier geen sprake van. In de gemeentelijke concept Structuurvisie is benoemd dat bijna alle functies gebiedseigen zijn. Alleen voor intensieve veehouderijen is expliciet benoemd dat dit een gebiedsvreemde functie is. Daarnaast betreft het voorliggende zonnepark een tijdelijke functie voor 25 jaar, waarbij de agrarische bestemming gehandhaafd blijft, en wordt het zonnepark aan het einde van de looptijd weer opgeleverd zoals hij in gebruik wordt verkregen. Er is sprake van agrarisch medegebruik. De gronden worden beheerd door schapen.

Schaal van de ontwikkeling en impact op de omgeving

Een zonnepark van circa 25 hectare heeft in beginsel, zonder goede landschappelijke inpassing, een grote impact op de omgeving. Met betrekking tot de inrichting van het Zonnepark Overdinkel is het van belang dat, gezien de openheid in het gebied, de zonnepanelen een relatief beperkte hoogte hebben van maximaal 1,8 meter boven het maaiveld. Hierdoor behoud het landschap (vanaf een afstand) haar open karakter. Daarnaast worden diverse extra maatregelen genomen om het zicht op zonnepanelen te ontnemen, waarbij de waarde van het karakteristieke open landschap zoveel mogelijk wordt behouden. De schaal en impact van de ontwikkeling is daarmee in beginsel groot, maar wordt beperkt door de gekozen inpassing. Daarnaast gaat het om een zonnepark dat 25 jaar in stand wordt gehouden, en vervolgens volledig wordt ontmanteld.

Eigen belang versus maatschappelijke belangen

Het rijk, de provincie en de gemeente hebben een duurzame ambitie. De Rijksoverheid wil bijvoorbeeld dat in 2020 14% van alle energie die we in Nederland gebruiken uit duurzame bronnen komt. In 2023 moet dit 16% zijn. Momenteel zit Nederland pas op circa 6%. Ook de provincie Overijssel wil in 2020 het doel bereiken om 20% nieuwe energie uit biomassa, bodem, wind en zon te halen. De provincie geeft voor zonne-energie in haar ontwerp Omgevingsvisie (2016) aan dat in de bebouwde omgeving slechts in een beperkt deel van de behoefte kan worden voorzien. Daarom biedt de provincie de mogelijkheid om in het buitengebied tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Tot slot stimuleert ook de gemeente Losser de opwekking van duurzame energie, onder andere via het Energieloket. In het buitengebied van Losser worden kansen en mogelijkheden geboden voor het ontwikkelen van duurzame vormen van energie (bron: concept Structuurvisie Losser (april 2012)), onder andere zonne-energie.

Het voorliggende plan geeft daarmee invulling aan deze ambities van de overheid. Daardoor dient het plan, naast een bedrijfsbelang, ook een groot maatschappelijk belang.

Conclusie

Aangezien de tijdelijke functie van een zonnepark op deze locatie van oorsprong geen gebiedseigen functie betreft, en aangezien de schaal en impact van de ontwikkeling in beginsel groot zijn en er ook gedeeltelijk een privaat belang speelt, is een extra kwaliteitsimpuls in de groene omgeving noodzakelijk. Deze extra kwaliteitsimpuls bestaat uit een aantal componenten.

Allereerst worden er landschappelijke maatregelen genomen. Ten zuidwesten van het plangebied voor het zonnepark wordt in een fors gedeelte van het weiland geen zonnepanelen geplaatst. Hier wordt het open gebied behouden. In de zuidwestpunt van dit stuk weiland wordt een boomgaard aangelegd. Deze zal het zicht voor de bewoners op het zonnepark gedeeltelijk ontnemen, zonder de openheid van het landschap te verstoren.

Daarnaast zit ruimtelijke kwaliteit ook in de maatschappelijke meerwaarde van projecten. Betreffende de maatschappelijke meerwaarde hecht de provincie bijvoorbeeld aan participatiemogelijkheden voor omwonenden. Met betrekking tot draagvlak en betrokkenheid biedt PowerField aan de omwonenden de mogelijkheid om te investeren in het zonnepark. Dit tegen een gunstig rentetarief. Hierbij geldt wel dat investeerders 15 jaar niet bij hun geld kunnen. Daarom biedt PowerField lokale partijen wel de mogelijkheid tot participatie, maar is dit niet noodzakelijk voor de exploitatie.

Een deel van het zonnepark kan worden ingezet voor de 'postcoderoosregeling'. Met deze regeling kunnen mensen een energiebelastingkorting voor lokaal en duurzaam opgewekte elektriciteit krijgen. Op deze manier investeert Powerfield in de lokale maatschappij.

Bij entree van het park zal, in het kader van educatie en informatievoorziening, een bord worden geplaatst. Tevens wordt een oplaadpunt voor elektrische fietsen geplaatst. Op deze wijze wordt onder andere informatie verschaft over nut en noodzaak van het zonnepark, de CO²-reductie die wordt bewerkstelligd en de maatschappelijke meerwaarde van het zonnepark.

Tot slot schenkt PowerField, als extra kwaliteitsimpuls, jaarlijks een bedrag van € 12.500 aan de dorpsraad Overdinkel. Dit bedrag kan de dorpsraad jaarlijks inzetten ten behoeve van projecten met een meerwaarde in en rond het dorp Overdinkel. Hierbij valt zowel te denken aan initiatieven met betrekking tot landschap, natuur en water (bijvoorbeeld ten behoeve van de aanleg van wandelpaden, voorzieningen als bankjes) maar ook juist culturele en maatschappelijke. Door dit zo breed mogelijk te stellen kan de schenking op tal van mogelijkheden ten goede come aan de lokale omgeving.

Geconcludeerd kan worden dat de realisatie van een zonnepark van circa 25 hectare in bepaalde mate inbreuk maakt op het landschap. Dit is in het voorliggende plan, op deze locatie, beperkt omdat het een tijdelijke functie voor 25 jaar betreft, waarbij de agrarische bestemming gehandhaafd blijft. Het zonnepark wordt aan het einde van de looptijd weer opgeleverd zoals hij in gebruik wordt verkregen. Daarnaast vindt er een aanzienlijke extra kwaliteitsimpuls plaats.

Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

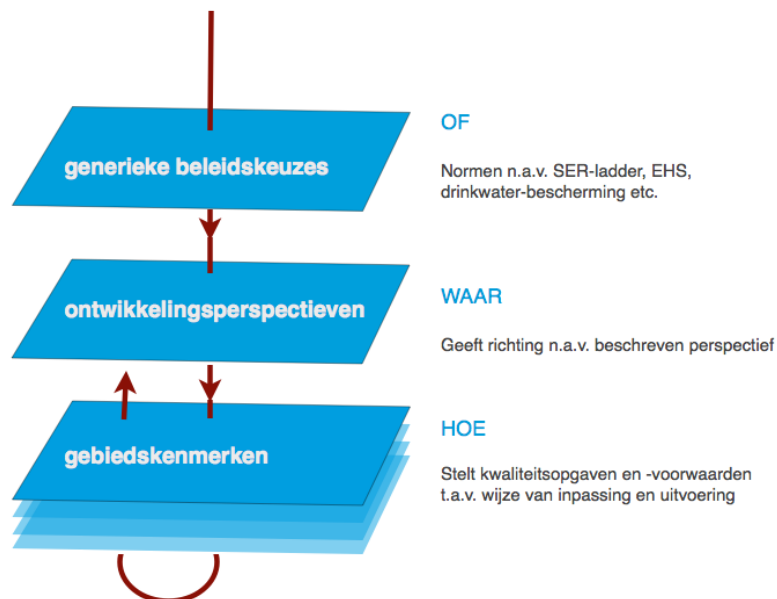
Om de opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities van de provincie waar te maken bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie verschillende niveaus (zie figuur 7). Aan de hand van deze drie niveaus kan worden bepaald of er

een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de Omgevingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden.

De volgende niveaus komen aan de orde:

1. Generieke beleidskeuzes;
2. Ontwikkelingsperspectieven;
3. Gebiedskenmerken.

Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Figuur 7: Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Omgevingsvisie Overijssel)

1. Generieke beleidskeuzes

Generieke beleidskeuzes vloeien voort uit keuzes van de EU, Rijk of de provincie. Deze keuzes kunnen bepalen of ontwikkelingen mogelijk zijn of niet. Op diverse terreinen verlangt de provincie van gemeenten dat ze goede afspraken maken over plannen met buurgemeenten. Zo blijft het evenwicht bewaard tussen ruimte voor gemeenten en anderzijds het voorkomen van inefficiënte concurrentie. Op deze manier bereikt de provincie een goed afgestemd en zuinig ruimtegebruik en wordt er overcapaciteit voorkomen. Daarnaast zorgt de provincie voor reserveringen voor waterveiligheid, randvoorwaarden voor externe veiligheid, grondwaterbeschermingsgebieden, bescherming van de ondergrond (aardkundige en archeologische waarden), landbouwontwikkelingsgebieden en begrenzing van nationale landschappen. Deze beleidskeuzes zijn vaak normstellend.

Met betrekking tot het plangebied (en het hele grondgebied van de gemeente Losser) geldt dat de gemeente Losser onderdeel uitmaakt van het 'Nationaal Landschap Noordoost Twente'. Voor het Nationaal Landschap Noordoost-Twente geldt dat de bijzondere kwaliteiten juist in combinatie met ontwikkeling versterkt kunnen worden. Landbouw blijft de drager van dit landschap: grootschalig boeren in een kleinschalig landschap met kenmerkende beken. Het glooiende landschap van Noordoost-Twente is zeer gevarieerd door een fijnmazig samenstel van beken, essen, kampen en moderne ontginningen. Houtwallen, singels en bossen zorgen voor een kleinschalig en groen karakter. De specifieke landschappelijke (kern)kwaliteiten zijn:

- samenhangend complex van beken, essen, kampen en moderne ontginningen;
- de grote mate van kleinschaligheid;
- het groene karakter.

Het Nationaal Landschap is grofweg gelegen tussen de kernen Losser en Tubbergen. Bovenstaande kenmerken van het Nationaal Landschap zijn binnen het projectgebied dan ook niet aanwezig. Het betreft een ontginningenlandschap. Hierbij gelden de relatief grote open ruimtes, deels omzoomd door boscomplex als karakteristiek. Vaak betreft het inbreidingslandschap met een rommelige driehoek van structuren als resultaat. De structuren zijn rechthoekig, er zijn lanen en bosjes vaak met heiderelicten.

Met betrekking tot de inrichting van het Zonnepark Overdinkel is rekening gehouden met de karakteristieken van het ontginningslandschap. Gezien de openheid in het gebied, krijgen de zonnepanelen een relatief beperkte hoogte maximaal 1,8 meter boven het maaiveld. Hierdoor behoudt het landschap (vanaf een afstand) haar open karakter. Daarnaast worden diverse extra maatregelen genomen om het zicht op zonnepanelen te ontnemen, waarbij de waarde van het karakteristieke open landschap zoveel mogelijk wordt behouden. De bestaande rechthoekige structuren worden niet aangetast. Ook verdwijnen er geen landschapselementen met het voorliggende plan.

Daarnaast is het van belang dat de SER-ladder gehanteerd wordt (artikel 2.1.3 uit de Omgevingsverordening). Dit betekent dat eerst bestaande bebouwing en herstructurering moet worden benut, voordat er uitbreiding plaats kan vinden. Dit is in deze ruimtelijke onderbouwing voor het Zonnepark Overdinkel in paragraaf 3.2.2 (Ladder voor duurzame verstedelijking) nader onderbouwd.

2. Ontwikkelingsperspectieven

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn daarnaast geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene en stedelijke omgeving. Met de ontwikkelingsperspectieven wordt de ruimtelijke ontwikkelingsvisie van de provincie vorm gegeven. Het beleid voor de ontwikkelingsperspectieven is vastgelegd in artikel 2.1.5 van de Omgevingsverordening. In dit artikel is bepaald dat gemotiveerd moet worden dat een voorziene ontwikkeling past binnen de vastgestelde ontwikkelingsperspectieven.

Het voorliggende plangebied ligt in het ontwikkelingsperspectief '*Buitengebied accent veelzijdige gebruiksruimte, mixlandschap*', met de aanduiding '*Buitendijksgebied, beekdal- of veenweidegebied*'. In dit perspectief is sprake van verweving van functies. Aan de ene kant land- en akkerbouw als belangrijke vorm van landgebruik. Aan de andere kant gebruik voor landschap, natuur, milieubescherming, cultuurhistorie, recreatie, wonen en andere bedrijvigheid. Hier staat de kwaliteitsambitie voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen voorop. Daarmee wil de provincie de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw en andere sectoren zoals recreatie, nog nadrukkelijker verbinden met behoud en versterking van cultuurhistorie, natuur en landschap. De voorgenomen ontwikkeling, de realisatie van een zonnepark welke landschappelijk wordt ingepast, past binnen dit ontwikkelingsperspectief. Omliggende functies in de omgeving worden niet beperkt met het voorliggende plan. De bestaande watergang blijft behouden en loopt door het zonnepark.

Figuur 8: Weergave kaart ontwikkelingsperspectieven, Omgevingsvisie Overijssel.

3. Gebiedskenmerken

In het provinciale beleid zijn voor alle gebieden gebiedskenmerken aangegeven. Het beleid voor deze gebiedskenmerken is vastgelegd in artikel 2.1.5 van de provinciale verordening. Hierin is bepaald dat inzichtelijk moet worden gemaakt dat voldaan wordt aan dit beleid. Wanneer in het beleid normerende uitspraken worden gedaan, voorziet het bestemmingsplan/ruimtelijke onderbouwing (voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen) in een (bestemmingsplan)regeling conform deze normerende uitspraken. Wanneer in het beleid richtingsgevende uitspraken worden gedaan, voorziet het (bestemmings)plan (voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen) in een (bestemmingsplan)regeling conform deze richtingsgevende uitspraken.

De gebiedskenmerken zijn opgenomen in verschillende lagen; de natuurlijke laag, de agrarische cultuur laag, de stedelijke laag en de lust- en leisurelaag. Op basis van deze kenmerken is ingezoomd op het plangebied en gekeken welke specifieke kwaliteitsvoorwaarden en opgaven (normerend en richtingsgevend) voor ruimtelijke ontwikkelingen van toepassing zijn.

Natuurlijke laag

De natuurlijke laag is ontstaan doordat abiotische en biotische processen inwerken op de ondergrond van bodem en geologie. Van oudsher bestaat er een sterke samenhang tussen het natuur- en watersysteem. Vervolgens heeft de natuurlijke laag plek en betekenis gekregen in het menselijke occupatieproces. Lange tijd is de natuurlijke laag sturend geweest voor een groot deel

van de ruimtelijke ontwikkelingen. Mensen vestigden zich op de droge plekken en wegen werden aangelegd bij goed doorwaadbare plekken in de beek. Pas de laatste eeuw is deze samenhang door technische mogelijkheden verminderd en zijn de kwaliteiten van de natuurlijke laag aangetast. Het beter afstemmen van de ruimtelijke ontwikkelingen op de natuurlijke laag, kan voorkomen en er voor zorgen dat natuurlijke kwaliteiten weer medebepalend worden.

Het plangebied ligt in een zandgebied (zie figuur 9), en bestaat voor een groot deel uit een dekzandvlakte en het gebied rond de bestaande watergang is aangeduid als beekdalen en natte laagtes. Deze dekzandvlaktes worden gekenmerkt door relatief grote verschillen tussen hoog en laag en natte gebieden. In de occupatiegeschiedenis is het plangebied in cultuur gebracht als essenlandschap. Zoals ook op de historische kaarten is te zien, is dit kenmerkende landschap in de laatste 100 jaar grotendeels verdwenen. Het is de ambitie om deze natuurlijke verschillen meer sturend en beleefbaar te maken door een natuurlijker watersysteem of inheemse beplanting. Daarnaast dient de richting van het landschap meegenomen te worden in gebiedsontwerpen.

Figuur 9: Weergave kaart natuurlijke laag, Omgevingsvisie Overijssel

Normerend vanuit dekzandvlakte:

- Dekzandvlaktes en ruggen krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de hoofdlijnen van het huidige reliëf.

Richtinggevend vanuit dekzandvlakte:

- Als ontwikkelingen plaatsvinden, dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting.
- Bij ontwikkelingen is de (strekings)richting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt.

Met betrekking tot de inrichting van het Zonnepark Overdinkel is rekening gehouden met de karakteristieken van het landschap. Gezien de openheid in het gebied, krijgen de zonnepanelen een relatief beperkte hoogte maximaal 1,8 meter boven het maaiveld. Hierdoor behoudt het landschap (vanaf een afstand) haar open karakter. De bestaande rechtlijnige structuren worden

niet aangetast. Daarnaast betreft het voorliggende plan een zonnepark welke 25 jaar in stand wordt gehouden. De huidige agrarische bestemming blijft gehandhaafd.

Het gebied rond de bestaande watergang in het plangebied is aangeduid als 'beekdalen en natte laagtes'. Het Overijsselse zandlandschap is van oorsprong kletsnat. In de laagtes verzamelde zich water. De beken waren zomers kleine stromen met droge geulen en hadden 's winters een bredere stroomdraad met meestromende geulen. De dynamiek (water, wind) bepaalt de verschijningsvorm. Het is een dynamisch landschap met een open karakter. Plaatselijk is de oorspronkelijke beek nog aanwezig. De laagtes werden in de loop van eeuwen doorgegraven, verbonden en steeds sterker ontwaterd, waarbij vanaf de vorige eeuw ook de natuurlijke beken over grotere lengte zijn rechtgetrokken. Dit alles om de lagere en hogere gronden van het dekzandcomplex sneller te ontwateren ten behoeve van de landbouw. De snelle waterafvoer heeft uiteindelijk geleid tot verdroging bovenstrooms en wateroverlast benedenstrooms. Uitgangspunten hiervoor zijn:

Normierend vanuit beekdalen en natte laagtes

- Het waterpeil is niet lager dan voor graslandgebruik noodzakelijk is.

Richtinggevend beekdalen en natte laagtes

- Beekdalen en laagtes krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van het watersysteem, de waterkwaliteit en voldoende ruimte voor water en indien het bestaande (agrarisch) gebruik dat toelaat natuurlijke dynamiek.
- Als ontwikkelingen plaats vinden in of in de directe nabijheid van beekdalen en natte laagtes, dan dragen deze bij aan extra ruimte voor de dynamiek van het stromende water en het vasthouden van water, aan versterking van de samenhang in het beeksysteem en aan vergroting van de zichtbaarheid, bereikbaarheid en beleefbaarheid van het water. Dit zijn uitgangspunten bij (her)inrichting.

In het voorliggende plan blijft de bestaande watergang gehandhaafd en wordt het waterpeil niet beïnvloed. Daarnaast betreft het voorliggende plan een zonnepark welke 25 jaar in stand wordt gehouden. De huidige bestemmingen blijven gehandhaafd.

Laag van het agrarisch cultuurlandschap

In het agrarisch cultuurlandschap gaat het er om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Vanuit de nederzettingen zijn de omliggende gronden ooit ontgonnen, daardoor is er een sterke ruimtelijke en functionele relatie met het omringende landschap ontstaan. Afhankelijk van de stand van de techniek en de beschikbaarheid van meststoffen is door de eeuwen heen een geschakeerd patroon van akkers, weiden, hooiland en bebouwing gegroeid. Dit verschil in tijd geeft mede richting aan de ontwikkeling van deze gebieden. Binnen de regionale landschappen is er vaak op korte afstand sprake van verschillen: de es, de flank en het beekdal. Het plangebied ligt in het Jonge heide- en broekontginningslandschap (figuur 8).

Figuur 10: Weergave kaart laag agrarisch cultuurlandschap, ligging plangebied in Essenlandschap, Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Omgevingsvisie Overijssel)

De voormalige natte en droge heidegronden waren oorspronkelijk verbonden met het essen- en oude hoevenlandschap; hier werd geweid en werden de plaggen gestoken voor in de stal. In de stal bemeste plaggen dienden als structuurverbeteraar en bemesting voor de akkergronden op de essen. Na de uitvinding van het kunstmest ging deze functie verloren en werden ook deze gronden grotendeels in cultuur gebracht. De steeds planmatigere en grootschaligere ontginningen gingen door tot in de jaren 60 van de 20e eeuw. Ten opzichte van omliggend essen- en hoevenlandschap zijn de landbouwontginningen relatief grote open ruimtes, deels omzoomd door boscomplex. Erven liggen als blokken aan de weg geschakeld. Wegen zijn lanen met lange rechtstanden.

Normerend:

- De ontginningslandschappen, die in agrarisch gebruik zijn, dienen een beschermende bestemming te krijgen, gericht op instandhouding van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende grote ruimtematen.

Richtinggevend:

- Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren en kenmerkende ruimtematen.

Met betrekking tot de inrichting van het Zonnepark Overdinkel is rekening gehouden met deze karakteristieken van het landschap. Gezien de openheid in het gebied, krijgen de zonnepanelen een relatief beperkte hoogte maximaal 1,8 meter boven het maaiveld. Hierdoor behoudt het landschap (vanaf een afstand) haar open karakter. De bestaande rechtlijnige structuren worden niet aangetast. Daarnaast betreft het voorliggende plan een zonnepark welke 25 jaar in stand wordt gehouden. De huidige agrarische bestemming blijft gehandhaafd.

Stedelijke laag en lust- en leisurelaag

Deze twee lagen hebben geen rechtstreekse doorwerking op het plan.

3.3.5 Conclusie provinciaal beleid

Het voorliggende ruimtelijke plan past binnen het provinciaal beleid. Het plan geeft invulling aan de verduurzamingopgave, voldoet aan de 'Kwaliteitsimpuls groene omgeving' en houdt waar mogelijk en relevant rekening met de gebiedskenmerken.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Doelstellingen gemeente Losser in het kader van duurzame energie

De gemeente Losser stimuleert de opwekking van duurzame energie, onder andere via het Energieloket. In het buitengebied van Losser worden kansen en mogelijkheden geboden voor het ontwikkelen van duurzame vormen van energie (bron: concept Structuurvisie Losser (april 2012)). Dit betreft onder andere zonne-energie. Van belang is hierbij ook dat het grondgebied van de gemeente is aangewezen als 'Uitsluitingsgebied voor windenergie' (bron: ontwerp Omgevingsvisie en –verordening 2016 van de provincie Overijssel). Windmolens zijn dan ook uitgesloten. Om toch duurzame energie op te kunnen wekken is de ontwikkeling van een zonnepark een goed alternatief.

3.4.2 Structuurvisie Losser

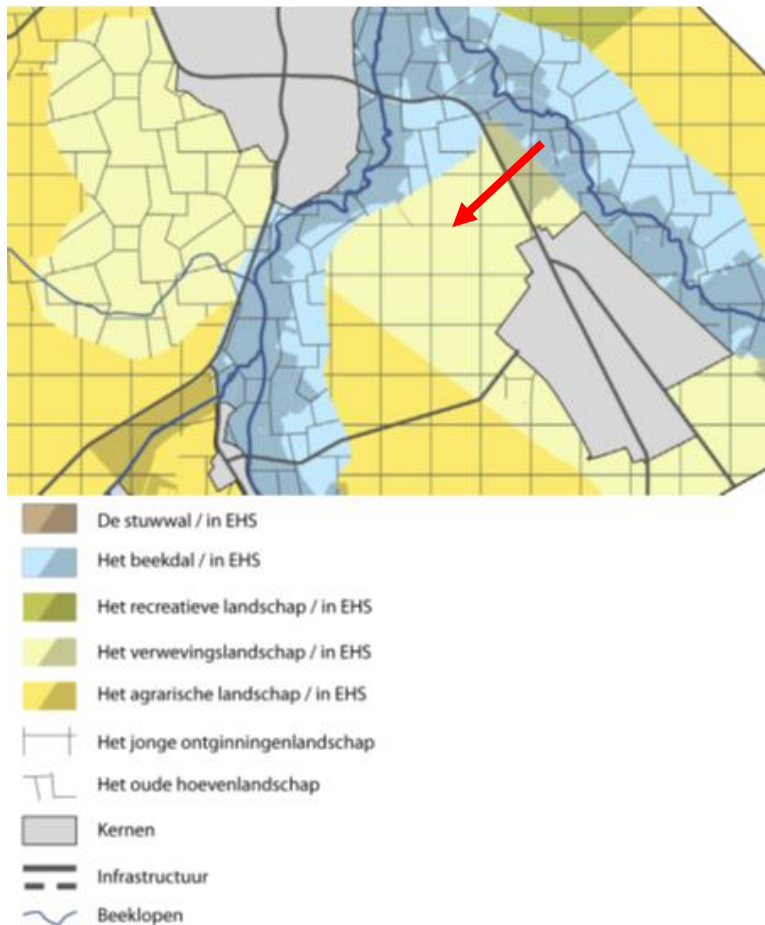
De structuurvisie Losser (april 2012) geeft een actueel beeld van het ruimtelijk ordeningsbeleid van de gemeente. Met de totstandkoming van de visie beschikt de gemeente over een samenhangend beleidsdocument dat leidend is voor de ruimtelijke ordening en ontwikkelingen voor de komende 10 jaar. De structuurvisie geeft richting op welke wijze de ruimtelijke kwaliteiten van de gemeente kunnen worden behouden en versterkt. In de visie wordt bepaald wat de essentiële, gebiedsspecifieke kwaliteiten zijn, waar kansen liggen en hoe ontwikkelingen op deze kwaliteiten en kansen kunnen inspelen. In de structuurvisie wordt niet uitgebreid ingegaan op het thema duurzaamheid. De ontwikkeling van zonneparken is niet benoemd. Wel gelden een aantal uitgangspunten die relevant zijn voor het voorliggende plan.

Duurzaamheid

Het buitengebied van Losser biedt kansen en mogelijkheden voor het ontwikkelen van duurzame vormen van energie (o.a. zonne-energie, bodemwarmte, energie uit biomassa) waarvan in de toekomst meer gebruik kan worden gemaakt.

Nieuwe ontwikkelingen

Initiatieven voor nieuwe ontwikkelingen worden in het hele buitengebied mogelijk gemaakt. Overal streeft de gemeente gezonde economische functies (agrarisch en niet-agrarisch), een gezonde woonomgeving en voldoende voorzieningen na. Het plangebied ligt specifiek in het 'Verwevingslandschap' (zie figuur 11).

Figuur 11: Weergave ligging plangebied in het 'Verwevingslandschap' (bron: concept Structuurvisie Losser)

In het 'Verwevingslandschap' wordt een menging van functies nagestreefd. Het gebied vormt enerzijds de overgang tussen belangrijke recreatieve en natuurgebieden. Anderzijds vormt dit het overgangsgebied van de kernen naar het buitengebied. Door deze ligging kunnen hier functies als wonen, recreatie, kleinschalige bedrijvigheid en landbouw bij elkaar komen. In het 'Verwevingslandschap' wordt daarom de nadruk niet op een bepaalde functie gelegd, maar op de menging van deze functies. Wonen, werken, recreatie en agrarische bedrijvigheid moeten hier naast elkaar kunnen functioneren. Mits goed ingepast in het besloten landschap, zijn hier ontwikkelingen met een grotere schaal mogelijk. Bij voorkeur opgebouwd uit kleinere bouwwerken.

Een hoge impact hebben:

- Grootschalige en aaneengesloten bebouwing;
- Bedrijven met een hoge milieubelasting;
- Aantasting van doorzichten en kleinschaligheid;
- Verwijderen van beplanting;
- Doorsnijden van routestelsels.

Vrijwel alle functies zijn gebiedseigen, met nadruk op:

- Zorg/maatschappelijk;
- Recreatie;
- Wonen;
- Kleinschalige bedrijvigheid.

De intensieve veehouderij is gebiedsvreemd.

Recreatie

Het is nadrukkelijk de wens de recreatieve potentie van de gemeente verder te benutten. De visie moet dan ook inzicht geven in de vraag hoe de recreatie in de gemeente zich (ruimtelijk) verder kan ontwikkelen. Om recreatie te stimuleren is de realisatie van een goed recreatief netwerk van belang. De zone rond de kernen vormt een belangrijke schakel in het verbinden van de verschillende gebieden. Het doel is om ook in de kernen meer gebruik te maken van de recreatieve mogelijkheden. Ondanks de landschappelijke ligging zijn recreatieve routes rond Overdinkel slechts in beperkte mate aanwezig.

Landschappelijke kwaliteiten

Losser kent een waardevol buitengebied. Niet voor niets maakt de hele gemeente deel uit van het Nationale Landschap. De Dinkel en de Stuwwal zijn unieke gebieden. De kwaliteiten van dit landschap zijn een belangrijke reden waarom mensen hier willen wonen en werken. De groene kwaliteiten moeten daarom behouden worden. Het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem geldt als één van de uitgangspunten. Specifiek voor het plangebied is aangegeven dat deze in het grootschalige 'Jonge ontginningenlandschap' ligt. De ontginningen zijn planmatig gerealiseerd en kennen hierdoor een rationele verkaveling met rechte lijnen. In combinatie met de grotere percelen heeft dit geresulteerd in een meer open landschapstype.

Conclusie

Het buitengebied van Losser biedt kansen en mogelijkheden voor het ontwikkelen van duurzame vormen van energie (o.a. zonne-energie). Initiatieven voor nieuwe ontwikkelingen worden in het hele buitengebied mogelijk gemaakt. Overall streeft de gemeente gezonde economische functies (agrarisch en niet-agrarisch), een gezonde woonomgeving en voldoende voorzieningen na. Het plangebied ligt specifiek in het 'Verweingslandschap'. In dit gebied wordt een menging van functies nagestreefd. Mits goed ingepast in het besloten landschap, zijn hier ontwikkelingen met een grotere schaal mogelijk. De zone rond de kernen vormt een belangrijke schakel in het verbinden van de verschillende gebieden. Het doel is om ook in de kernen meer gebruik te maken van de recreatieve mogelijkheden. Ondanks de landschappelijke ligging zijn recreatieve routes rond Overdinkel slechts in beperkte mate aanwezig.

Hoewel de structuurvisie nog niet specifiek voorziet in zonneparken, kan geconcludeerd worden dat het plan aansluit op de hierboven benoemde uitgangspunten. Het zonnepark wordt daarbij op een goede wijze landschappelijk ingepast. In het oorspronkelijke plan voor het zonnepark zat een wandelpad door het plangebied opgenomen. Aangezien omwonenden hebben aangegeven dit niet te willen (in verband met kans op overlast door bijvoorbeeld hangjongeren en hondenpoep) is dit wandelpad uit het voorliggende plan gelaten.

3.4.3 Kadernota Buitengebied

De Kadernota ligt aan de basis van het bestemmingsplan 'Buitengebied'. De kadernota vormt de beleidsfase. In de Kadernota is aangegeven dat het nieuwe ruimtelijke beleid van de gemeente Losser een sterk ontwikkelingsgericht karakter krijgt. Indachtig de term 'ontwikkelingsplanologie' zal er ruimte moeten zijn voor nieuwe (economische) ontwikkelingen in het buitengebied. In de Kadernota is aangegeven dat voor het plangebied het provinciale ontwikkelingsperspectief

'Buitengebied accent veelzijdige gebruiksruimte, mixlandschap' geldt, en dat het plangebied in 'Verweingsgebied' (uit het Reconstructieplan Salland-Twente) ligt. Dit betekent dat binnen dit gebied een mix van functies kan plaatsvinden. Daarnaast geldt dat (het gehele grondgebied van Losser) is aangewezen als Nationaal Landschap vanwege de volgende kernkwaliteiten:

- grote mate van kleinschaligheid;
- het groene karakter;
- een samenhangend complex van beken, essen, kampen en moderne ontginningen.

Hierbij geldt:

- behoud, duurzaam beheer en (waar mogelijk) versterking.

De ontwikkelingsrichtingen die het perspectief geeft, zijn:

- landbouwers maken het landschap (ontwikkeling van landbouw waarbij rekening wordt gehouden met de kernkwaliteiten van het landschap);
- koester de gebiedskwaliteiten (de structuur en de bijzondere kwaliteit van het landschap koesteren, verder ontwikkelen en versterken);
- versterk de beleving van een onthaastend landschap (aanleg nieuwe wandel- en fietspaden, routes, (informatie-) voorzieningen om de recreatie te bevorderen. Tegelijkertijd dient echter wel de kwaliteit en sfeer van het gebied behouden te blijven)
- zorg voor een groene woon- en werkomgeving (vestiging van bewoners en bedrijven in het buitengebied is mogelijk, mits de kernkwaliteiten van het landschap behouden en/of versterkt worden).

De Kadernota voorziet niet specifiek in een ontwikkeling van een zonnepark en doet hier dan ook geen relevante uitspraken over. Met het voorliggende plan wordt wel rekening gehouden met de benoemde aanwezige gebiedskwaliteiten.

3.4.4 Landschapsontwikkelingsplan

In mei 2007 is de landschapsontwikkelingsvisie opgesteld voor het gebied Noordoost-Twente/Twenterand. Deze visie geeft een gewenst landschappelijk streefbeeld voor de gemeente Losser voor de komende 10 jaar. Daarnaast biedt de gemeentelijke uitwerking handvatten voor het bijsturen en de inpassen van toekomstige ontwikkelingen in het landschap. Het LOP wordt gebruikt om te beoordelen of nieuwe ontwikkelingen landschappelijke aanvaardbaar zijn en hoe deze goed landschappelijk worden ingepast. Aan ontwikkelingen die niet binnen de streefbeelden van het LOP passen maar wel een meerwaarde vormen voor de gemeente Losser, kan medewerking worden verleend door gemotiveerd af te wijken van het LOP.

Op basis van het LOP is te zien dat het plangebied binnen de landschappelijke eenheid Losser is gelegen, in het jonge ontginningenlandschap, ook wel Het Fleuer genaamd. Het Fleuer is een sterk verstedelijkt ontginningsgebied.

Hiertoe is een ontwikkelingsaccent aangegeven welke de gewenste ontwikkelingsrichting aangeeft. Bij mogelijkheden en voldoende flankerend beleid, kan de gewenste ontwikkeling in gang worden gezet.

Kenmerkend voor de jongere zand- en heideontginningen is dat ze een open karakter hebben. Hier is in verhouding met het oude kleinschalige cultuurlandschap meer ruimte voor (vernieuwende) grootschalige ontwikkelingen van de landbouw of ander functies, zonder dat natuur- of landschapswaarden worden aangetast, vanwege de vaak praktische, geometrische vormgeving.

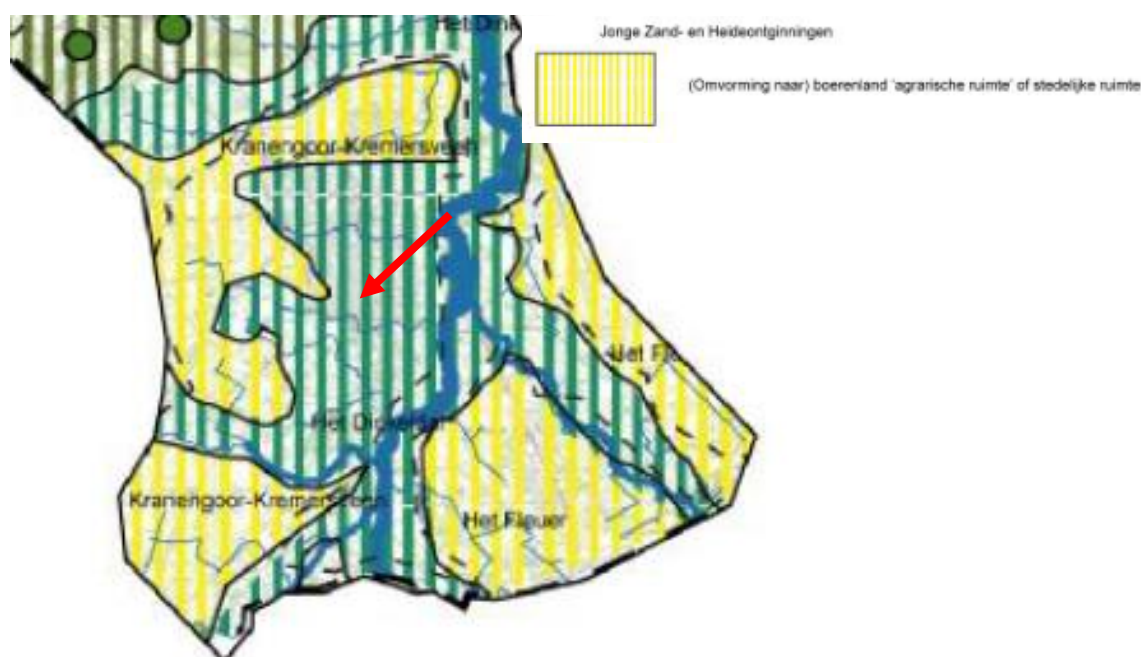
Naast dat er ruimte is voor functies zoals landbouw, moet er wel behoud van de identiteit worden nagestreefd, zoals openheid, grootschaligheid en de rationele ontginningsstructuur.

In de jongere ontginningen kunnen kleinschalige ingrepen juist afbreuk doen aan het grootschalige, rechtlijnige en blokvormig verkavelde karakter. De identiteit van het gebied wordt versterkt als ontwikkelingen plaatsvinden in de vorm van lijnen (bijv. langs de wegen) of vlakken passend binnen de verkaveling.

Ontwikkelingen in dit type landschap in gericht op omvorming ten behoeve van landbouw en omgeving ten behoeve van woonlandschap. Hierbij vormen natuur, stedelijke invloed, water en landsbouw samen een herkenbaar en kwalitatief hoog landschap.

Conclusie

Ten tijde van het opstellen van het landschapsontwikkelingsplan was er nog geen sprake van ontwikkelingen in de zin van een zonnepark. Zonneparken worden in de afgelopen jaren in snel tempo ontwikkeld om de energieambities van de Nederlandse overheid te kunnen behalen. Een zonnepark kan worden gezien als functie gerelateerd aan wonen. Het LOP biedt in het jongere zand- en heideontginningslandschap hiertoe de mogelijkheid. Hiermee wordt een nieuwe landsschappelijke structuur neergezet. In het ontwerp is slim omgegaan met de kenmerken van het landschap en versterken deze dan ook: grootschalig, robuust en een blokvormig rechtlijnig karakter.

Figuur 12: Projectgebied is gelegen in het Jonge Zand- en Heideontginningen gebied (bron: LOP, 2007)

3.4.5 Welstandsnota

Om de kwaliteit van de gebouwde omgeving te bewaken is door de gemeente Losser beleid geformuleerd. Dit welstandsbeleid is opgenomen in de op 15 oktober 2013 vastgestelde Welstandsnota. De gemeente heeft daarbij de ambitie om meer ruimte te creëren voor burgers die willen bouwen in aansluiting op de toegenomen deregulering. Te veel regels kunnen soms

beperken en dragen niet per definitie bij aan goede resultaten. Dit betekent dat de gemeente wil sturen op kwaliteit daar waar het er toe doet, en wil loslaten daar waar dat kan.

In deze Welstandsnota is de gemeente Losser verdeeld in deelgebieden. Voor elk deelgebied zijn een waarderingsblad en een ambitieblad gemaakt. Het welstandsbeleid bestaat uit drie beleidsniveaus: Welstandsvrij, Niveau 1 en Niveau 2.

In de Welstandsnota is aangegeven dat het plangebied van het zonnepark in 'Verweingslandschap' ligt. Met betrekking tot bebouwing in deze gebieden doet de Welstandsnota m.b.t. waarden alleen uitspraken over gebouwen op erven. Bijvoorbeeld dat deze een relatie met het landschap hebben, dat oorspronkelijke bebouwing een eenvoudige vorm heeft, dat gebouwen een sobere architectuur hebben en door hun kleur- en materiaalgebruik op gaan in de omgeving. Qua genoemde ambities worden ook alleen uitspraken gedaan over bebouwing op erven, bijvoorbeeld donker kleurgebruik met voldoende reliëf.

De Welstandsnota biedt voor het voorliggende plan dan ook niet direct uitgangspunten waarmee rekening gehouden moet worden.

3.5 Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale en gemeentelijk beleid.

4

WAARDENTOETS

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van het initiatief op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur/Natuurnetwerk Nederland. Bij soortenbescherming heeft men te maken met de Flora- en faunawet. Per 1 januari 2017 zijn de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet vervangen de door nieuwe Wet Natuurbescherming .

Soortenbescherming

Betreffende flora en fauna richt de Wet Natuurbescherming zich op de bescherming van soorten. De wet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe, bepaalde handelingen waaronder ruimtelijke ingrepen waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

In 2016 is een toetsing Flora- en fauna (inmiddels Wet Natuurbescherming) uitgevoerd. Het opgestelde rapport is bijgevoegd. Geconcludeerd is dat het plangebied van belang kan zijn voor enkele kleine grondzoogdieren en voor enkele amfibieën. Dit betreft echter soorten van tabel 1 AMvB artikel 75 van de voormalige Flora- en faunawet waarvoor sinds 23 februari 2005 een algemene vrijstelling in het kader van de voormalige Flora- en faunawet wordt verleend bij, onder andere, ruimtelijke ontwikkelingen. De houtwallen in het gebied hebben het grootste potentieel voor vleermuizen als migratieroute. Omdat deze houtwallen behouden blijven, treden naar verwachting geen significant negatieve effecten op voor vleermuizen.

Negatieve effecten van de ingreep op de aangetroffen beschermde vogelsoorten, in de vorm van verstoring en vernietiging van enkele nesten, worden verwacht wanneer de aanleg plaatsvindt gedurende de periode dat broedende vogels aanwezig zijn. Om deze effecten te mitigeren wordt aanbevolen de werkzaamheden niet plaats te laten vinden in de broedperiode (voor de meeste vogels 15 maart – 15 juli) en het terrein te inspecteren vlak voor de werkzaamheden. In de

voormalige Flora- en faunawet wordt geen vast begrensde broedperiode gehanteerd. Indien een broedgeval wordt geconstateerd valt deze binnen de broedperiode, ongeacht de datum.

Voor de vogels die zijn aangetroffen, met uitzondering van de Buizerd, geldt dat de nesten buiten het broedseizoen niet van belang zijn voor de instandhouding van de soort. Voor de Buizerd zijn echter geen mogelijkheden om te nestelen, alleen om te foerageren. Indien de werkzaamheden buiten de broedperiode worden uitgevoerd, met voorkeur in het winterhalfjaar, bestaat geen noodzaak tot het aanvragen van ontheffingen in het kader van de voormalige Flora- en faunawet. Wel blijft voor alle soorten de algemene zorgplicht gelden. Bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden moeten deze daarom de gelegenheid krijgen te vluchten naar een nieuwe leefomgeving.

Gebiedsbescherming

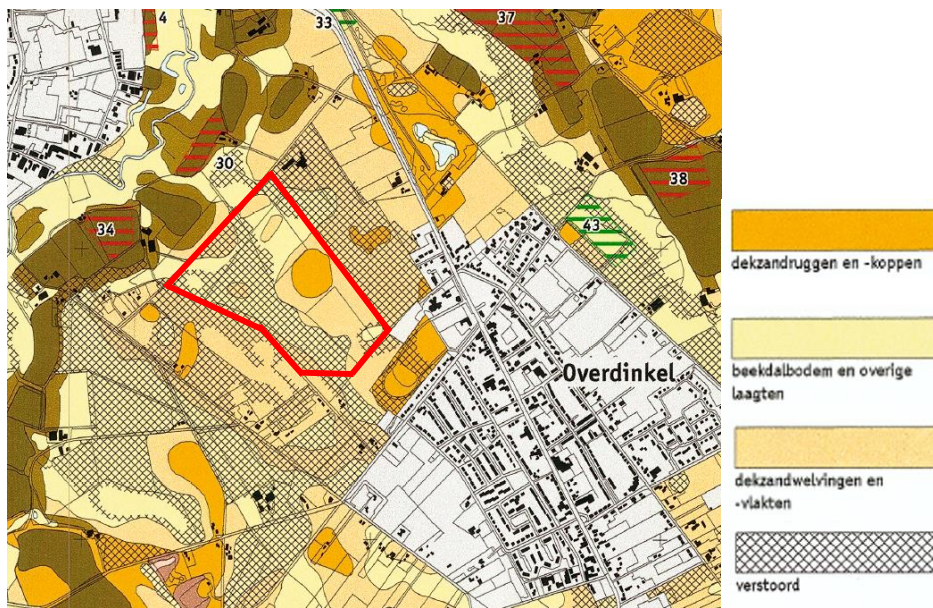
Natura 2000-gebieden betreffen een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/43/EEG) en de gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998, inmiddels Wet Natuurbescherming) beschermd. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS)/ Natuurnetwerk Nederland (NNN) betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen.

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied of EHS/NNN-gebied. Deze gebieden liggen ook niet in de directe nabijheid. Hiermee kan worden aangenomen dat het voorgenoemde plan geen negatieve invloed heeft op de natuurwaarden in deze beschermde natuurgebieden. Dit is ook geconcludeerd in de toetsing Flora- en fauna, zoals in 2016 uitgevoerd (Koeman en Bijkerk bv).

4.3 Archeologische waarde

Aardkundige, archeologische en cultuurhistorische waarden moeten zoveel mogelijk worden behouden. Op basis van het verdrag van Malta en de wet op de archeologische monumentenzorg is het uitgangspunt gesteld om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk terplekke te bewaren en maatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. De verstoorder van de bodem is verantwoordelijk voor het behoud van de archeologische resten. Daar waar behoud ter plekke niet mogelijk is, betaalt de verstoorder het archeologisch onderzoek en de mogelijke opgravingen. Voor ruimtelijke plannen die archeologische waarden bedreigen, moeten betrokken partijen in beeld brengen welke archeologische waarden in het geding zijn.

In 2001 heeft RAAP in opdracht van Dienst Landelijk Gebied Overijssel een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Deze bestaat uit een inventarisatie, kartering en advieskaart voor de gehele gemeente. In onderstaande figuur is een uitsnede van de advieskaart opgenomen.

Figuur 13: Uitsnede advieskaart

Hieruit blijkt dat het plangebied grotendeels is gelegen in dekzandwelingen- en vlakten en beekdalbodem en overige lagen. Een klein gedeelte bestaat uit een dekzandrug- en kop. Ongeveer de helft van het gehele plangebied is aangemerkt als 'verstoord'.

Voor dekzandruggen en –koppen geldt dat er een hoge verwachting is van archeologische resten uit alle perioden. Archeologische sporen bevinden zich vlak onder de bouwvoor of het maaiveld en is daardoor kwetsbaar voor bodemingrepen. Het algemene inrichtings- en beheersadvies is dan ook dat bodemingrepen dieper dan 40 cm moeten worden vermeden. Bij planning van diepere bodemingrepen is voorafgaand archeologisch vervolgonderzoek nodig. Geadviseerd wordt extensieve vormen van grondgebruik na te streven (bijvoorbeeld grasland) en de bestaande toestand te handhaven.

Voor dekzandwelingen en –vlakten geldt dat er een middelmatige verwachting is voor archeologische resten uit alle perioden. Vermoedelijk zijn er hoofdzakelijk losse vondsten. Archeologische sporen bevinden zich vlak onder de bouwvoor of het maaiveld en is daardoor kwetsbaar voor bodemingrepen. Er zijn geen algemene inrichtings- en beheersadvies opgenomen.

Voor beekdalbodems en andere overige laagten geldt dat er een lage verwachting is voor archeologische resten uit alle perioden. Hoofdzakelijk losse vondsten en mogelijk archeologische resten die in verband staan met bewoning op nabijgelegen hoge zandgronden. Er zijn geen algemene inrichtings- en beheersadvies opgenomen.

In een groot gedeelte van het projectgebied zijn de gronden verstoord. Op deze gronden zijn archeologische resten waarschijnlijk verdwenen. Er gelden dan ook geen inrichtings- en beheersadviezen.

Conclusie

Voor een overgroot gedeelte van het plangebied geldt dat de gronden zijn verstoord. Daarnasat geldt dat voor een groot gedeelte van de gronden geen algemene inrichtings- en beheersadviezen

zijn gegeven. Voor een klein gedeelte geldt dat archeologisch vervolgonderzoek nodig is bij bodemingrepen. Bij de ontwikkeling van het zonnepark wordt de ondergrond extensief gebruikt (begrasd door schapen). Wel worden er stellingen geplaatst met palen. Voor het plaatsen van palen zelf is echter geen archeologisch onderzoek vereist. De elektriciteitskabels worden op 40 cm diepte gelegd, hiervoor geldt geen onderzoeksplicht. Tot slot worden er enkele omvormers in het plangebied geplaatst. Deze worden echter ook buiten de gronden met hoge archeologische verwachtingswaarden geplaatst. Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen ontwikkeling, met betrekking tot archeologie, geen negatieve gevolgen zijn.

4.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro. Met het voorliggende plan worden geen cultuurhistorische waarden gesloopt of aangetast. Er bevinden zich in het plangebied geen rijks- of gemeentelijke monumenten.

4.5 Water

Het is verplicht om in elk bestemmingsplan en ruimtelijke onderbouwing een waterparagraaf op te nemen. In deze waterparagraaf wordt een overzicht gegeven van het beleid dat van toepassing is op het plangebied. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden aangetoond dat in het plan mogelijkheden bestaan voor een goede waterhuishouding.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid

Het Nationaal Waterplan (NWP) is in december 2009 opgesteld en geeft de hoofdlijnen aan van het beleid dat het Rijk voert in de periode 2009 tot en met 2015 om tot een duurzaam waterbeheer te komen. Het NWP richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. NWP is een opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het NWP is

tevens een structuurvisie op basis van de Waterwet en de Wro. Een goede bescherming tegen overstromingen, het zoveel mogelijk voorkomen van wateroverlast en door en het bereiken van een goede waterkwaliteit zijn de basisvoorwaarden voor welvaart en welzijn. De volgende generaties moeten Nederland als veilig en welvend waterland ervaren. Water is mooi en Nederlanders genieten graag van water. Het doel van het NWP is: Nederland, een veilige en leefbare delta, nu en in de toekomst. De uitvoering van projecten van het NWP zijn al in volle gang. Zo hebben we in Nederland het Hoogwaterbeschermingsprogramma, programma's voor de rivierverruiming (Ruimte voor de rivier en de maaswerken) en stroomgebiedbeheersplannen zodat de waterkwaliteit wordt verbeterd.

Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie Overijssel 2009 wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlakte water en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied.

De provincie werkt nauw samen met Waterschappen om haar ambities te realiseren. Hiervoor hebben de waterschappen eigen regionale waterbeheerplannen opgesteld. De Provinciale Staten hebben de wettelijke bevoegdheid tot het instellen en opheffen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot de verder reglementering van waterschappen. De manier waarop de waterschappen hun taak uitoefenen is onderhevig aan provinciaal toezicht doordat het waterbeheerplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dus de provincie stelt de regels en de waterschappen doen verder de uitvoering van het waterbeheer.

Waterschap Vechtstromen

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen heeft in de vergadering van 7 oktober 2015 het 'Waterbeheerplan 2016-2021' vastgesteld. In het Waterbeheerplan is aangegeven hoe het waterschap zijn taken de komende jaren (2016 tot 2021) wil uitvoeren. In het plan zijn doelen en maatregelen gesteld voor de thema's waterveiligheid, voldoende water, schoon water en het zuiveren van afvalwater. Deze zijn gericht op het:

- voorkomen of beperken van overstromingen, wateroverlast en droogte;
- beschermen en verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater en het zorgen voor een goed functionerend regionaal watersysteem;
- het effectief en efficiënt behandelen van afvalwater in de afvalwaterzuiveringsinstallaties.

De waterschappen adviseren bij ruimtelijke plannen om te komen tot een duurzame ruimtelijke inrichting. Met de (digitale) Watertoets kan het waterschap haar waterbelangen inbrengen in de ruimtelijke planvorming. Naast het waterbeheersplan is de Keur van Waterschap Vechtstromen een belangrijk regelstellend instrument waarmee in ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Watertoets

In het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) wordt gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk

instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Het voorliggende plan heeft geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd, waardoor het regenwater vrij kan infiltreren. Compensatie van verharding is daardoor ook niet aan de orde. De panelen en de constructie wordt uitgevoerd met niet-uitlogbare materialen. Er komt geen afvalwater vrij. De bestaande watergang blijft behouden, inclusief beheerzone.

Op 11 januari 2011 is een digitale watertoets uitgevoerd, welke separaat is bijgevoegd. Resultaat van de digitale watertoets is dat de 'normale procedure' gevolgd wordt. In reactie op de uitgevoerde watertoets, heeft het waterschap Vechtstromen aangegeven dat het plan uitgevoerd kan worden, mits een obstakelvrije zone van 5 meter (= keurzone) wordt aangehouden aan beide zijden van de waterlopen. Hierop is het ontwerp van het zonnepark aangepast. Zo zijn de zonnepanelen op minimaal 5 meter afstand geplaatst. Bij de watergang aan de zuidzijde, is tevens een obstakelvrije zone aangehouden van 5 meter. Het hekwerk is zo dicht mogelijk tegen de zonnepanelen geplaatst, hierdoor ontstaat een 5 meter brede zone vanwaar het waterschap onderhoud aan de watergang kan uitvoeren. Met deze aanpassingen kan worden geconcludeerd dat het waterschap positief tegenover de plannen staat.

4.6 Verkeer en parkeren

Met het voorliggende plan wordt agrarisch gebruikte gronden in gebruik genomen als Zonnepark. Dit heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. Het zonnepark moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de ontsluiting, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonnepark is niet openbaar toegankelijk.

Het Zonnepark Overdinkel kan op een veilige manier (zonder overlast voor omwonenden) worden ontsloten. Er wordt aangesloten op de reeds aanwezige Strootsweg. Het betreft een kleinschalige rechtstreekse, overzichtelijke, ontsluiting op het wegensysteem, die past bij de schaal van de ontwikkeling. Middenin het plangebied is ruimte aanwezig voor het parkeren van 4 voertuigen (ten behoeve van het beheer).

4.7 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden de aanwezige waarden niet aangetast. Het voornemen is dan ook uitvoerbaar ten aanzien van de bestaande waarden in het plangebied.

5

MILIEUASPECTEN

5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Bodem
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Externe veiligheid
- Bedrijven en milieuzonering
- Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Leidingen
- Lichtreflectie
- Elektromagnetische straling

5.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik. In het voorliggende plan wordt geen bezoekerscentrum (of een andere ruimte waarin langdurig mensen verblijven) gerealiseerd. Met betrekking tot het plangebied zijn geen (historische) bodembedreigende activiteiten bekend. Aangenomen kan worden dat de bodemkwaliteit ter plaatse geen probleem zal opleveren voor de beoogde functie. Met betrekking tot het aspect bodem wordt het bestemmingsplan daarmee uitvoerbaar geacht.

5.3 Geluid

Het aspect geluid speelt een belangrijke rol in de omgevingskwaliteit. Ook is geluid van invloed op het welbevinden van mensen. Hierdoor komt het aspect geluid in veel verschillende wetten (met elk hun eigen reikwijdte) voor. Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening

gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh verplicht er toe om bij ruimtelijke ontwikkelingen die betrekking hebben op gronden binnen een geluidzone terzake van de geluidsbelasting van de gevel van geprojecteerde geluidsgevoelige bestemmingen de grenswaarden uit de Wgh in acht te nemen.

Een zonnepark betreft geen geluidsgevoelige functie. Het zonnepark hoeft dan ook niet beschermd te worden tegen geluidsoverlast. Anderzijds moet worden beschouwd of het zonnepark niet voor geluidsoverlast zorgt op omliggende, geluidsgevoelige functies.

In het plangebied worden zonnepanelen geplaatst. Deze zonnepanelen produceren geen geluid. Daarnaast worden er ook geen installaties opgenomen die een wezenlijke geluidsemisatie veroorzaken waardoor nader onderzoek noodzakelijk is. De onderdelen die enig geluid produceren (zoals de omvormers en transformator) worden niet aan de randen van het zonnepark gesitueerd. Ze liggen hiermee op ruime afstand (ruim 190 meter) van de dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemmingen. Een akoestisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

Daarnaast is er, vanwege de hellende positie van de panelen, geen wezenlijke reflectie van omgevingsgeluid. Door de hellende positie kaatst geluid omhoog.

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen. Voor projecten die niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar de luchtkwaliteit.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën opgenomen die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Met het voorgenomen plan is geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. Er vinden enkel verkeersbewegingen plaats in de aanleg- en ontmantelingsfase. In de gebruiksfase vindt alleen verkeer plaats die samenhangt met het beheer en onderhoud. Het voorgenomen plan draagt dan ook niet in betekende mate bij aan de luchtverontreiniging.

5.5 Externe veiligheid

5.5.1 Algemeen

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport. Het doel van het veiligheidsbeleid is zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en op termijn ook het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) gemeenten en provincies bij besluitvorming in het kader van de Wet algemene bepalingen

omgevingsrecht en de Wet op de ruimtelijke ordening afstand te houden tussen gevoelige objecten (zoals woningen) en risicovolle activiteiten. Geregeld is hoe gemeenten moeten omgaan met risico's voor mensen in de omgeving van een risicobron als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in de risicobron. Afstanden die aangehouden moeten worden, worden bepaald door het plaatsgebonden risico van een risicovolle activiteit. Het ijkpunt voor het groepsrisico wordt bepaald door een oriëntatiewaarde. De externe veiligheid van risicobronnen wordt uitgedrukt in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van de risicobron.

5.5.2 Onderzoek

Om in beeld te brengen of er in het plangebied of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de provinciale risicokaart geraadpleegd. Een uitsnede daarvan is weergegeven in figuur 14.

Figuur 14: Risicokaart' (Bron: Risicokaart provincie Overijssel)

Uit de risicokaart blijkt dat er in de nabijheid van het plangebied geen risicobronnen aanwezig zijn. M.b.t het aspect externe veiligheid is het plan dan ook uitvoerbaar.

Daarnaast is een zonnepark geen gevoelig object of een inrichting die formeel een veiligheidscontour kent.

5.5.3 Veiligheid overig

Zoals hierboven beschreven is een zonnepark geen gevoelig object of inrichting dat formeel een veiligheidscontour kent. Wel betreft een zonnepark een inrichting dat energie in de vorm van

elektriciteit opwekt en op het elektriciteitsnet levert. Om de veiligheid te waarborgen komt er een (transparant) hek rondom het zonnepark. Dit hekwerk is 2 meter hoog en staat op ruime afstand van de zonnepanelen (3,75 meter), waardoor personen niet bij de zonnepanelen kunnen. Daarnaast wordt het zonnepark niet openbaar toegankelijk, het park kan enkel middels een afgesloten poort worden betreden ten behoeve van regulier beheer en onderhoud. Daarnaast wordt het park geaard en worden elektriciteitskabels ondergronds (diepte 40 cm) aangelegd.

5.6 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt in eerste instantie doorgaans de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

De voorgenomen inrichting van de betrokken gronden als zonnepark levert geen hinder of gevaar op voor omliggende gevoelige functies. Wel worden transformatoren en omvormers geplaatst. Deze worden echter niet aan de randen van het plangebied gesitueerd. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tussen de 10 en 100 MVA'. De grootste richtafstand is die van geluid en bedraagt 50 meter. Voor de omvormers is de vergelijking gemaakt met de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter. In het voorliggende plan liggen de dichtstbijzijnde woningen op een grotere afstand. Hiermee wordt voldaan aan de richtafstanden.

5.7 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage.

Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst, deze geeft aan of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een MER gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden

uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

De ontwikkeling betreft de realisatie van een zonnepark op agrarische gronden. De realisatie van zonneparken worden niet in het Besluit milieueffectrapportage genoemd. Het plan is daarmee niet m.e.r.-plichtig. Gelet op de kenmerken van het project zullen ook geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden. Eén en ander blijkt tevens uit dit hoofdstuk waarbij uitgebreid is ingegaan op de milieu- en omgevingsaspecten.

5.8 Leidingen

Ten behoeve van het plan dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van ondergrondse kabels en planologisch relevante leidingen. In de bodem van het plangebied liggen voor zover bekend geen primaire hoofdleidingen.

5.9 Lichtreflectie

Van lichtreflectie is geen sprake. De panelen worden maximaal 1,80 meter hoog (boven maaiveld) en worden geplaatst onder een hoek van 15° - 30°. De panelen worden grotendeels aan het zicht onttrokken door de landschappelijke inpassing.

De huidige kwalitatieve zonnepanelen zijn daarnaast voorzien van een anti reflectie coating of folie. Dit zal hinderlijke reflectie voorkomen tijdens normale weersituaties. Als er waterdruppels (parels) op de panelen aanwezig zijn, en de zon gaat op dat moment schijnen, is de ervaring dat er dan nog een risico is van schittering door de waterdruppels. Vaak zal dit verschijnsel van zon en regen tegelijk niet voorkomen.

Tot slot geldt dat op 21 juli de zon op zijn hoogst staat en dan een instralingshoek heeft van 61,2°. Ten aanzien van reflectie geldt voor gladde oppervlaktes, zoals zonnepanelen, dat de hoek van inval gelijk is aan de hoek van uitval. De panelen worden geplaatst onder een hoek van circa 25°. Omdat de panelen op het zuiden zijn gericht en de zon nooit vanuit het noorden zal invallen zal de reflectie nooit naar beneden zijn gericht. De hoek van inval op het paneel $61,2^\circ - 15^\circ = 46,2^\circ$ ten

opzichte van het zonnepaneel. De hoek van uitval is dan ook $46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. Hieruit blijkt dat de reflectie altijd omhoog is gericht.

5.10 Electromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). De GGD-en adviseren om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren. Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonnepark door de afstand van een zonnepark tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van $0,4 \mu\text{T}$ komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen gebeurt dat hier niet.

5.11 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen belemmeringen met zich meebrengt.

6

UITVOERBAARHEID

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoerbaarheid van het te ontwikkelen plan. De ruimtelijke uitvoerbaarheid, de maatschappelijke uitvoerbaarheid en de economische uitvoerbaarheid wordt beschreven.

6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In voorgaande hoofdstukken is beschreven hoe het voorgenomen project past binnen het van toepassing zijnde overheidsbeleid. Geconstateerd is dat er geen omgeving- en milieukundige belemmeringen zijn. Ruimtelijk is de voorgenomen ontwikkeling daarmee uitvoerbaar.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Vooroverleg

Er wordt vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro, gevoerd met de provincie Overijssel.

Inspraak

In november 2016 heeft een informatieavond plaatsgevonden. Op deze avond zijn omwonenden en overige belangstellenden voor het eerst geïnformeerd over het voorgenomen plan. Daarnaast heeft er een keukentafelgesprek plaatsgevonden met omwonenden.

Tijdens de inspraak hebben een aantal mensen aangegeven tegen de komst van een zonnepark te zijn. Ook zijn er positieve reacties gekomen.

In het oorspronkelijke plan voor het zonnepark zat een wandelpad door het plangebied opgenomen. Aangezien omwonenden hebben aangegeven dit niet te willen (ivm kans op overlast door bijvoorbeeld hangjongeren en hondenpoep) is dit wandelpad uit het voorliggende plan gelaten.

Zienswijzen

De ontwerp omgevingsvergunning wordt voor de duur van zes weken voor zienswijzen ter inzage gelegd. Na deze termijn wordt het resultaat van de terinzagelegging in deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

6.4 Economische uitvoerbaarheid

Kostenverhaal gemeente

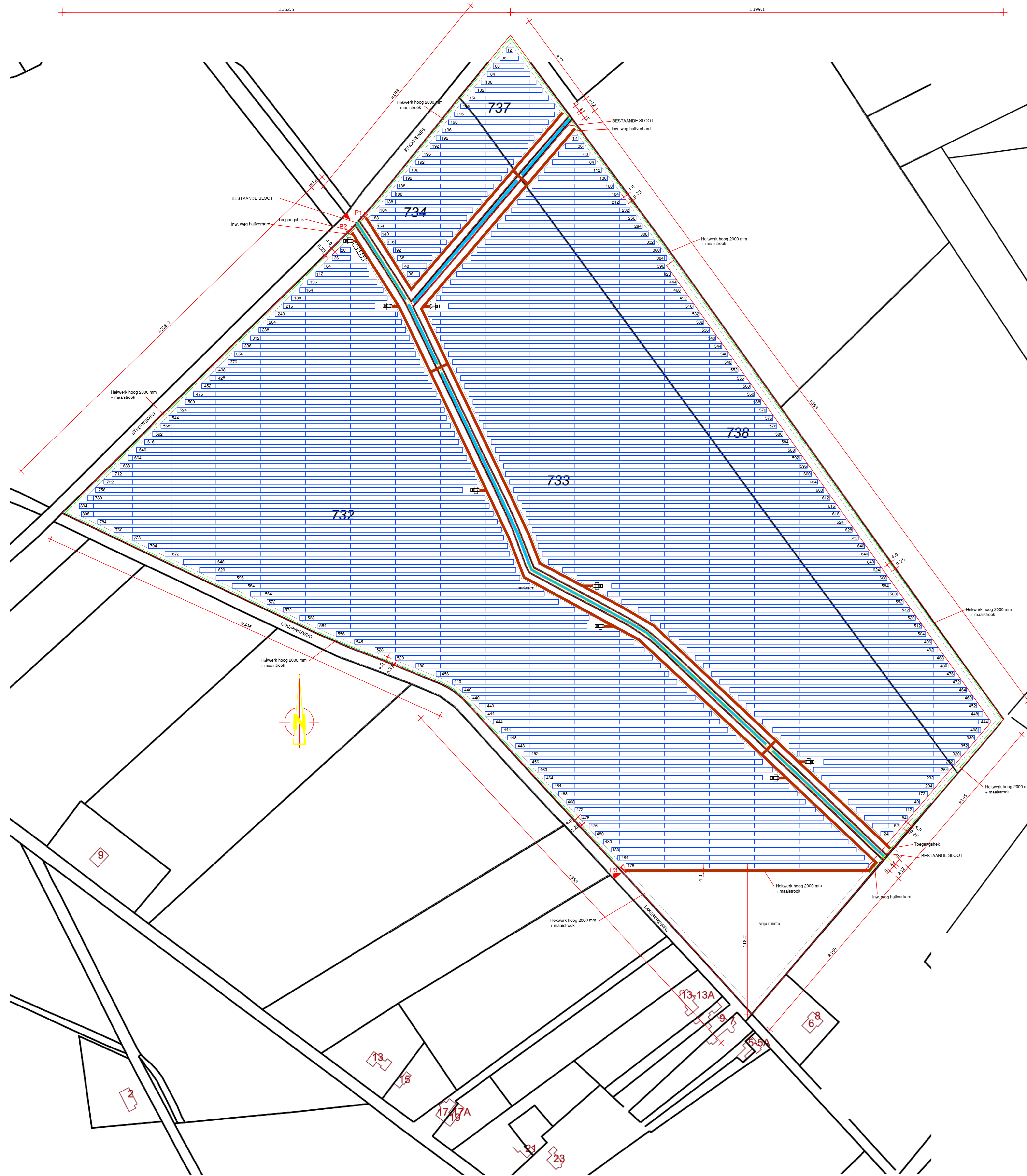
Met de initiatiefnemer wordt een anterieure overeenkomst gesloten, waarin het kostenverhaal (inclusief planschade en leges) is geregeld. Hierdoor is het kostenverhaal voor de gemeente volledig verzekerd. De vaststelling van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

Financiering Zonnepark

De ontwikkeling van zonneparken doet PowerField voor eigen rekening en risico. PowerField werkt samen met nationale en internationale investeerders om de financiering van haar projecten rond te krijgen. Deze zullen, samen met PowerField, zorg dragen voor het benodigde eigen vermogen. Daarnaast zal er vreemd vermogen aangewend worden bij banken. Hierbij kan het gaan om de Triodis Bank en de ASN bank, maar ook een grootbank als ING of Rabobank. Deze banken stellen zich de laatste tijd steeds meer ten doel om meer in duurzaamheid en duurzame energie te investeren. De gunstige rentetarieven die momenteel gelden vergroot de haalbaarheid van grondgebonden zonneparken. Tot slot wordt SDE+ subsidie aangevraagd die voor dit type projecten is bedoeld. Zoals benoemd heeft het Rijk in 2017 het budget van SDE + verhoogd naar 12 miljard euro. Met het voorliggende project is een investering van circa € 18 miljoen gemoed. Er kan een deel van het zonnepark worden ingezet voor de 'postcoderoosregeling'.

6.5 Conclusie

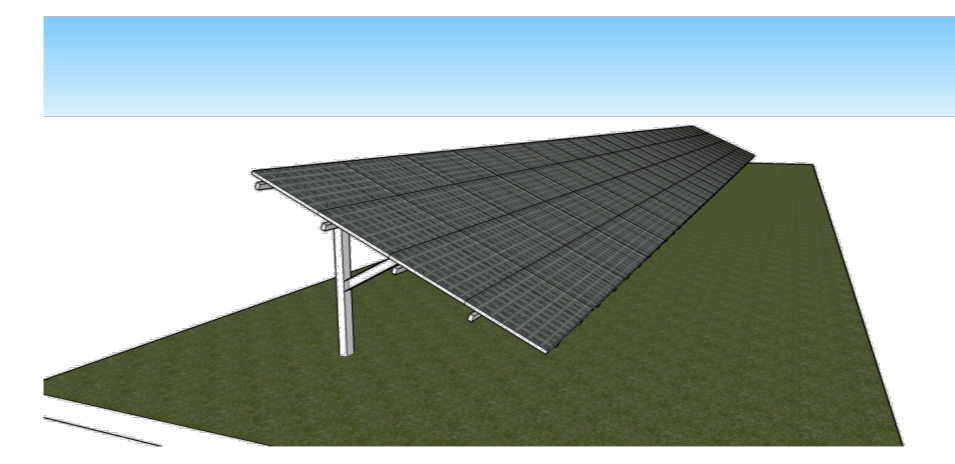
Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk, en economisch uitvoerbaar is. De voorgenomen ontwikkeling kan dus worden gerealiseerd.

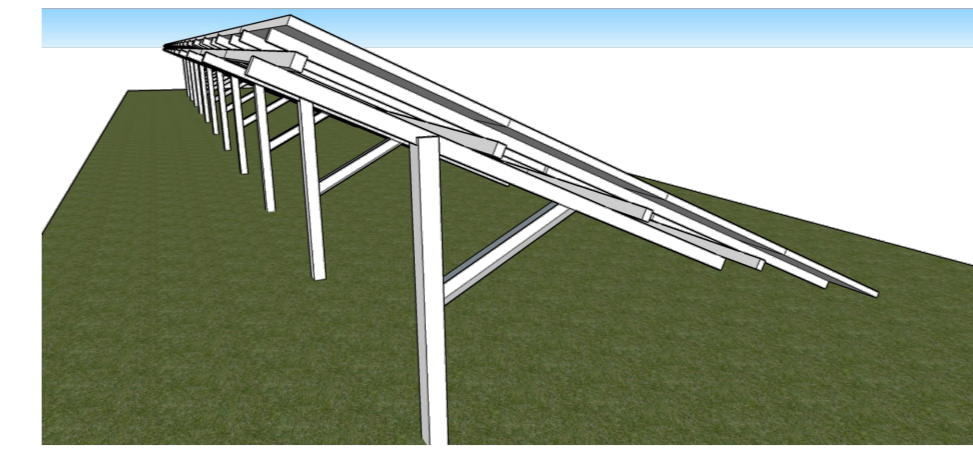
A: Situatie + indeling zonnepanelen.
 kadastrale gemeente: Losser
 Sectie/Perceel: Q 732,733,734,7.37,738
 Schaal: 1:1500

RENVООI:	Zonnepanelen conform A1	Merk: Merk Arping Fansi o.g.
RENVООI:	Enexis schakelhuis conform A3	Merk: gegalvaniseerd staal met PVC coating
RENVООI:	Hekwerk:	Merk: Alu
RENVООI:	Materiaal:	groen
RENVООI:	Kleur:	hoogte: 2000 mm; vakbreedte: 2510 mm
RENVООI:	Almeling hek:	lbxh = 70x100x2000 mm
RENVООI:	Almeling staanders:	

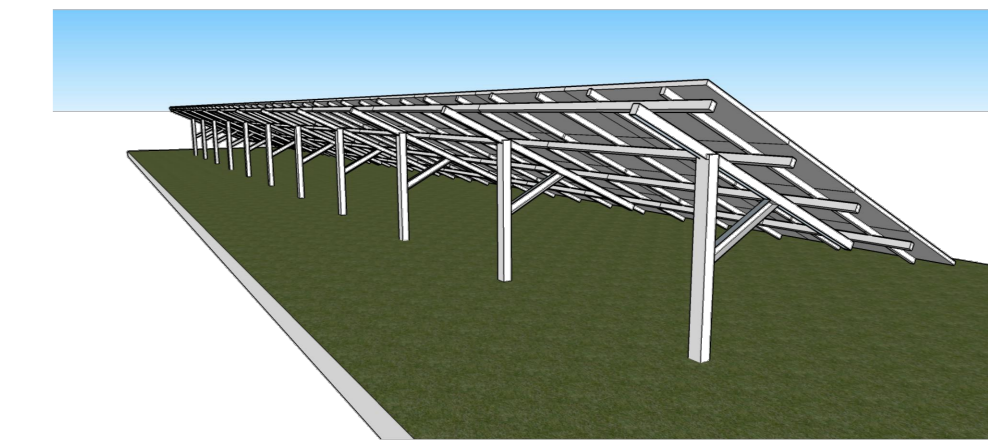
RENVООI:	TOTAAL AANTAL PANELEN:	80382 ST.
RENVООI:	OMVORMERS TYPE SMA MVPS 2500SC-EV	7 ST.
RENVООI:	TOTAAL BEBOUWD OPPERVLAKTE:	232560,00 M2

3D-view voorzijde

3D-view zijaanzicht

3D-view aanz. achterzijde

Birdsview

A2: SMA MVPS 2500SC-EV

Standaard hekwerk rondom PowerField Solarcentrales

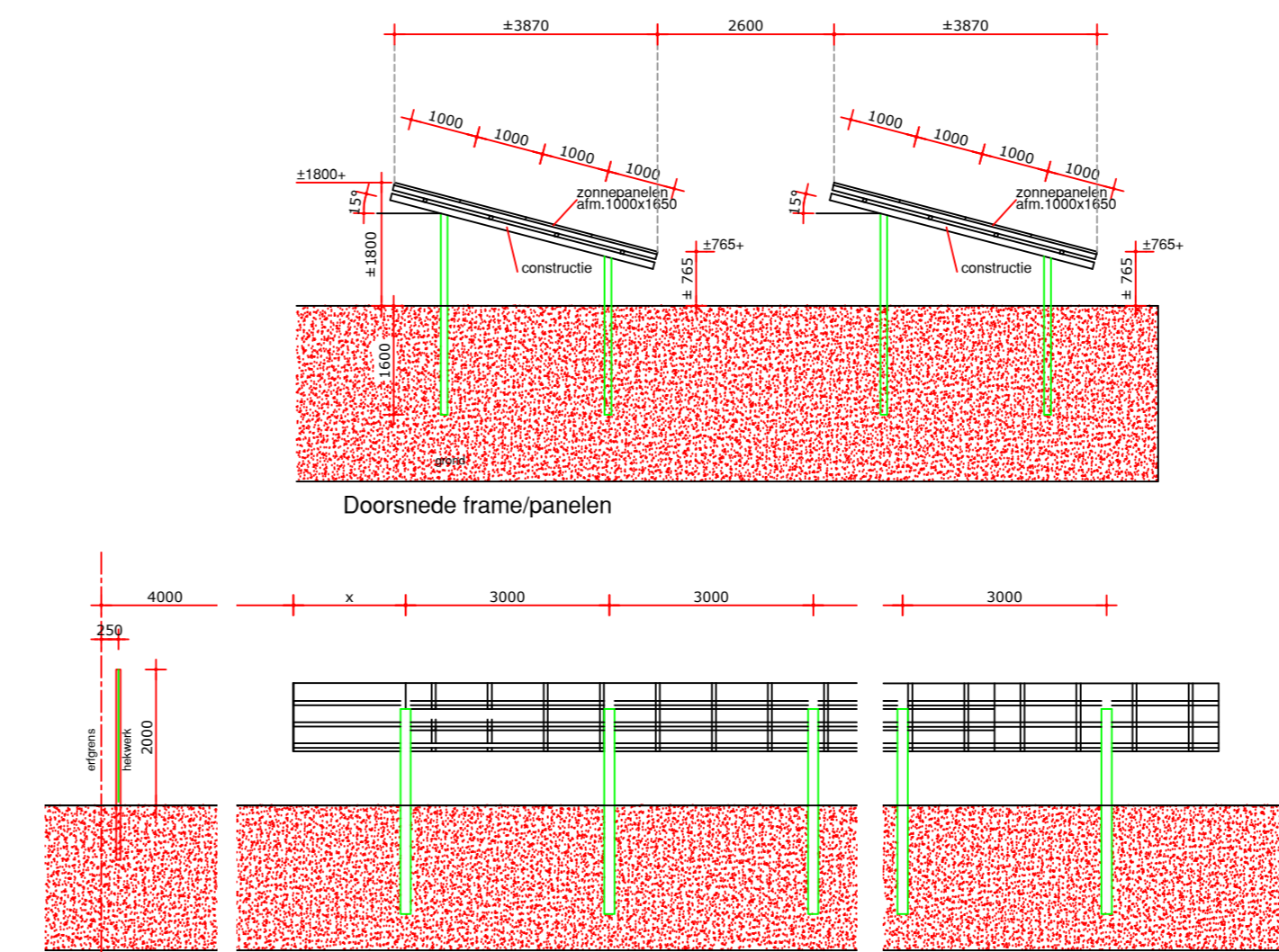

Maat: Arping Fansi
 Merk: gegalvaniseerd staal met PVC coating
 Merk: Alu
 Almeling: 2000 mm; vakbreedte: 2510 mm
 Almeling: 70x100x2000 mm

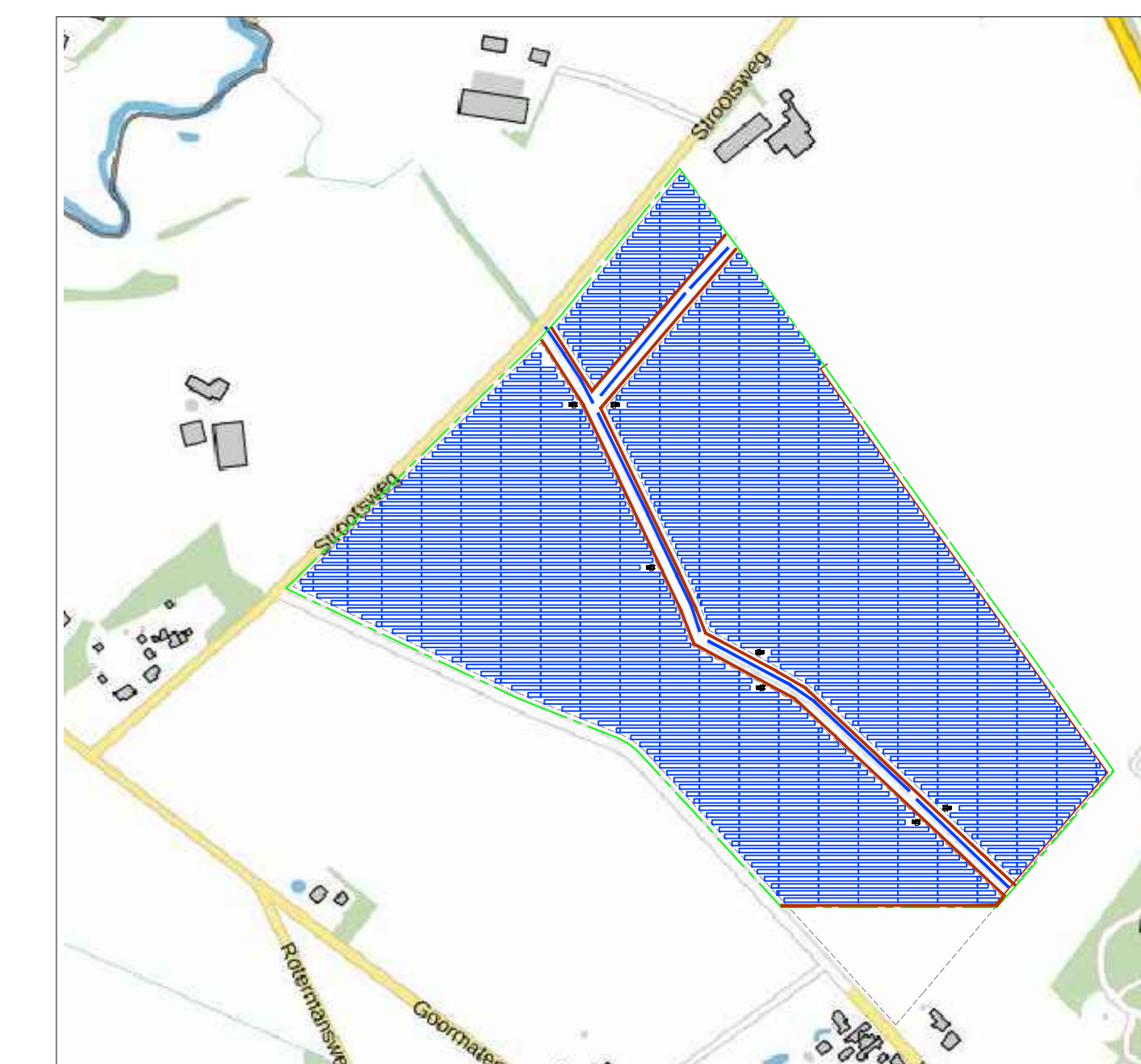
A3: foto aanzicht hekwerk. maatv. hart hekwerk op 250mm. uit perceelgrens.

Legenda

- Zonnepanelen - Tafel 4x22 modules + deel tafels
- Watergangen, sloten etc.
- Interne weg in solar veld
- Hekwerk (zie A3)
- Ingang met poort
- Toegangspoot P1 t/m P3
- Inverter Station (zie A2)

A1: Powerfield Grondopstelling
 Schaal: 1:100

C1: Situatie

MAATVOERING IN HET WERK CONTROLEREN EN INDIEN NODIG AANPASSEN

opdrachtgever:	aan de Strooivogel te Overdinkel	project:	Zonnepark Overdinkel
PowerField	PowerField FreeZone NV Arnhem	onderwerp:	Omgevingsvergunning Situatie, Overzicht en Doorsneden
datum:	07-09-2016	schaal:	1:1500
formaat:	A0	getekend:	HT
tek.nr.:	16196-01	vis. 1:	22-12-2016
		vis. 2:	02-11-2016

A&I KWANT
 architecten & ingenieurs